

F171
1987

ISSN 0206-2674

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

კ რ მ ბ უ ღ ი

8

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ МИНИСТЕРСТВА
ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

რედაქტორი ზ. ალაღაშვილი

РЕДАКТОР З. АЛАДАШВИЛИ

ტექნოლოგიური დ. ბაკურაძე
Техредактор А. БАКУРАДЗЕ

კორექტორები: ლ. დოლიძე,
ბ. დვალისხვილი

Корректоры: Л. ДОЛИДЗЕ,
Б. ДВАЛИШВИЛИ

გადაეცა ასაწყობად 15.05-87 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 14.07-87 წ.;
ანაწყობის ზომა 6¹/₄×9; ქაღალდის ზომა 60×84; საბეჭდი თაბახი 3,75;
სააღრიცხველ-საგამომცემლო თაბახი 3,5

შეკვეთა № 344

უფ 11038

ტირაჟი 6000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7
Типография Министерства просвещения Грузинской ССР, ул. Нуцубидзе, № 7

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
 საქართველოს სსრ მანრობის სამინისტროს კოლეგიის
 საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის
 სამინისტროს კოლეგიისა და ცეკავშირის
 გამგეობის ერთობლივი გადაწყვეტილება

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418
 დადგენილების „მეთორმეტე ხუთწლიანი პერიოდისათვის რესპუბლიკის
 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, უმაღლეს და სპეციალურ
 სასწავლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა და სტუდენტთა
 საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის შემადგომი
 გაუმჯობესების თაობაზე“ პრაქტიკულად
 განხორციელების ღონისძიებათა შესახებ

18 მარტი 1987 წელი

F-5497

გაერთიანებული სხდომა აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსრ
 ზემდგომი ორგანოების შესაბამისი დადგენილებების შესასრუ-
 ლებლად რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, სკო-
 ლა-ინტერნატებში, საბავშვო სახლებსა და სკოლამდელ დაწესებუ-
 ლებებში მოსწავლეთა და აღსაზრდელთა საზოგადოებრივი კვების
 გაუმჯობესებისათვის გატარებულია მთელი რიგი ღონისძიებები, რის
 შედეგადაც მდგომარეობა ერთგვარად გაუმჯობესდა. განმტკიცდა მა-
 ტერიალურ-ტექნიკური ბაზა, გაფართოვდა იმ საწარმოთა ქსელი, რომ-
 ლებიც გადაყვანილი არიან კომპლექსური კვების რაციონზე. მომზად-
 და და სკოლებს დაეგზავნა მეთოდოლოგიური რეკომენდაციები სააბონე-
 მენტო სისტემის ორგანიზაციის სრულყოფის შესახებ ლატვიის სსრ
 მუშაობის გამოცდილების განზოგადებისა და პრაქტიკაში დანერგვის
 მიზნით.

ქობულეთის, ზუგდიდის, მაჩარაძის, საგარეჯოსა და ზოგიერთ
 სხვა რაიონებში დამკვიდრდა კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურ-
 ნეობების ხარჯზე გაჩანგრძლივებული დღის ჯგუფების მოსწავლეების
 ცხელი კერძებით უფასოდ კვება.

ამასთან, ნელი ტემპით ვითარდება ზოგადსაგანმანათლებლო
 სკოლებში საზოგადოებრივი კვების ქსელი. სისტემატურად როდი

საქ. სსრ კ. მარქსის
 სახ. სახ. რესპუბ.
 ბიბლიოთეკა

საქართველოს
გარემოსდაცვითი
ცენტრალი

სრულდება საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს 1982 წლის 9 ნოემბრის № 757 და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1983 წლის 27 მაისის № 354 დადგენილებებით განსაზღვრული მეთვრამეტე ხუთწლედში საზოგადოებრივი კვების ქსელის გაზრდის გეგმიური დავალებები.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1981—1985 წლებში გათვალისწინებულ 60 ათასი დასაჯდომი ადგილის ნაცვლად მატებამ 26,8 ათასი ადგილი, ანუ 45 პროცენტი შეადგინა. მაშინ როდესაც მოსწავლეთა ადგილების გეგმა 101,1 პროცენტით შესრულდა. საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში ადგილებით უზრუნველყოფა მაქსიმალური ცვლის 1000 მოსწავლეზე მხოლოდ 58 პროცენტს შეადგენს.

განსაკუთრებით არადაამაკმაყოფილებლად სრულდებოდა წლების მიხედვით გეგმიური დავალებები ადგილების მატებაზე 1981—1985 წლებში. ქ. თბილისში გეგმიური 19290 ადგილიდან ფაქტობრივად შესრულდა 3654, ანუ 30 პროცენტი; ქუთაისში — 2640-დან — 555, ანუ 21%; გორში 880-დან — 270, ანუ 31%; ბორჯომში 700-დან—130, ანუ 19%; მახარაძეში 490-დან — 86, ანუ 18%; ცხაკაიაში 680-დან ფაქტობრივად 42, ანუ 6,2%.

დასაჯდომი ადგილების გეგმა ეგრე შეასრულეს ადიგენის (645—399), ამბროლაურის (514—254), ახალქალაქის (2563—680), ანგეთის (1575—1018), ბოგდანოვკის (1186—308), გარდაბნის (3945—1486), მარნეულის (3267—820) და ზოგიერთმა სხვა რაიონებმა.

აუზბაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების, ვაჭრობის, სამომხმარებლო კოოპერაციისა და ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ მოსწავლეთა და აღსაზრდელთა კვების ორგანიზაციის სრულყოფისა და განვითარების დაჩქარების საქმეს.

დღემდე არ არის აღმოფხვრილი დაბალი ხარისხის საკვების დამზადების, კერძებისა და ნაწარმის მომზადებისას საჭარო ნედლეულის დაკლების, წონასა და ანგარიშში მოტყუების ფაქტები. ადგილი აქვს აგრეთვე დარღვევებს საკვების რაციონის შედგენის დროს. კერძოდ, ყოველთვის როდი ხდება ბავშვების ასაკობრივი თავისებურებების, კერძების შედგენილობის, მოცულობისა და კალორიულობის გათვალისწინება.

სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური სამსახურები და სკოლების სამედიცინო პერსონალი არასაკმარის მუშაობას ეწევიან სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს 1983 წლის 24 აპრილის № 189 ბრძანებით დამტკიცებულ „სამედიცინო პერსონალის სკოლაში მუშაობის ინსტრუქციის“ შესასრულებლად. სისტემატურად როდი ამო-

წმებენ კვების კომბინატებში, საბაზო და სასკოლო სასადილოებში, ბუფეტებში სანიტარიული წესების დაცვას, კვების პროდუქტების დამზადების ხარისხს, გადატანის პირობებსა და კვების ბლოკებში პროდუქტების შენახვისა და გაცემის წესებს.

სანიტარიული წესების უზრუნველყოფა, კვების პროდუქტებისა და მათი დამზადების უზარისხოვამ უკანასკნელ წლებში სკოლამდელი დაწესებულებების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აღსაზრდელთა და მოსწავლეთა ჯგუფური მოწამვლის შემთხვევები გამოიწვიეს კასპის, ყვარლისა და ზოგიერთ სხვა რაიონებში. სანიტარიული წესების დარღვევებს ადგილი ჰქონდა აჭარის ასსრ, ადიგენის, ცხაქაიას, ახმეტის, ტყვარჩელის, გუდაუთის, ლაგოდეხის, ახალქალაქის, საჩხერის რაიონებისა და ქალაქების — თბილისისა და ვაგრის რიგ სკოლებში.

ხარვეზები მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციებში გამოწვეულია იმითაც, რომ კვების ბლოკებს არ გააჩნიათ საჭირო სავაჭრო ტექნოლოგიური მოწყობილობანი. ასე მაგალითად, ოჩამჩირის რაიონის სკოლებს დღეის მდგომარეობით აკლიათ კარადამაცივარი 10 ცალი, ელექტრომადულარა — 20, ელექტროსაშრობი — 20, ქ. ქუთაისს — ელექტროსაშრობი — 10, ვიტრინმაცივარი — 5, დახლმაცივარი — 4 და კარადამაცივარი — 6; თელავის რაიონს ელექტროქურა — 14, დახლმაცივარი — 3, კარადამაცივარი — 2. მეტნაკლებად ანალოგიური მდგომარეობაა სხვა რაიონებში.

რესპუბლიკის კვების საწარმოებში ჯერ კიდევ არ არის მოწესრიგებული სასკოლო სასადილოების შეუფერხებელი მომარაგება კარტოფილით, ბოსტნეულით, მწვანეხეხილით, ხილით, თევზის ფილეთით, დოზირებული სოსისით, წვრილად დაფასოებული რძის მკავეულით და სხვა მაღალხარისხოვანი პროდუქტებით.

ხშირად კვების ობიექტებში შეაქვთ ასორტიმენტით აკრძალული პროდუქტები: თევზის კონსერვები, ლიმონათი, ნამცხვარი, სალუჭი რეზინი, შოკოლადი და მრავალი დასახელების კანფეტები (ყაზბეგის, თიანეთის, ჩოხატაურისა და სხვა რაიონებში).

სახალხო განათლების განყოფილებისა და ვაჭრობის ორგანიზაციების უყურადღებობის გამო რესპუბლიკის მთელ რიგ რაიონებში, საჭირო მანქანების უქონლობის გამო (განსაკუთრებით სოფლად), დღემდე მოუგვარებელია კვების კომბინატებიდან და საბაზო სასადილოებიდან პროდუქტების დროული ტრანსპორტირება, რის გამოც სკოლების მზარეულებსა და მებუფეტეებს პროდუქტები დაგვიანებით გადააქვთ შემხვედრი ტრანსპორტით, ამასთან სანიტარიული ნორმების დარღვევით.

კვების სწორ ორგანიზაციას და კულტურულ მომსახურებას ისიც

აფერხებს, რომ წლების მანძილზე კვების ობიექტებში დაბალი კვალიფიკაციის მქონე მუშაკები მუშაობენ, დღემდე არ არის ჩატარებული მათი კვალიფიკაციის ამაღლებისა და ჯანმრთელობის შემოწმების ერთიანი სისტემა.

რესპუბლიკის სახალხო განათლების, სამომხმარებლო კოოპერაციისა და ვაჭრობის ადგილობრივ ხელმძღვანელ მუშაკთა შეუთანხმებელი მუშაობის გამო ხედვომ ინსტანციებში (განათლების სამინისტრო, ვაჭრობის სამინისტრო და ცეკავშირის გამგეობა) მათი ხელმოწერით გამოგზავნილი ერთი და იგივე სახის სტატისტიკური ანგარიშები სრულიად განსხვავებულია და არ ასახავს ადგილებზე მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვების დარგში არსებულ რეალურ მდგომარეობას.

სკოლის ხელმძღვანელთა მიერ ჭეშოროვანი ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის გაუმჯობესების საქმეში მშობელთა აქტივის, პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციებისა და მოსწავლეთა კომიტეტების აქტიურად ჩაბმას, ხელი ტეპით ინერგება თვითმომსახურება, კვების კულტურა და რეჟიმი.

ბავშვთა საზოგადოებრივი კვების დარგში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს გაძლიერდეს საქართველოს სსრ განათლების, ვაჭრობის, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროებისა და ცეკავშირის გამგეობის ერთობლივი, შეთანხმებული ღონისძიებების განხორციელება.

საქართველოს სსრ განათლების, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების კოლეგიებმა და ცეკავშირის გამგეობამ გადაწყვიტეს:

1. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418 დადგენილება „მეთორმეტე ხუთწლედის პერიოდისათვის რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, უმაღლეს და სპეციალურ სასწავლებლებში მოსწავლეთა და სტუდენტთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ მიღებულ იქნეს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების, ვაჭრობის, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროებმა, კოოპკავშირებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო განათლებისა და ვაჭრობის განყოფილებებმა, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებებმა, სახვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის განყოფილებებმა, ქალაქ თბილისის განათლებისა და ვაჭრობის სამმართველოებმა:

2. 1. შეიმუშაონ ღონისძიებანი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418 დადგენილების „მეთორმეტე ხუთწლედის პერიოდისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში,

უმაღლეს და საშუალო სპეციალურ სასწავლო დაწესებულებებში საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ დროულად და ხარისხიანად შესრულებისათვის. მიმდინარე წლის 1-ლ ნოემბრამდე შეისწავლონ ადგილებზე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებში მოსწავლეთა კვების ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მდგომარეობა, სანტარიულ-ჰიგიენური პირობები და შეადგინონ კონკრეტული ვეგემები საზოგადოებრივი კვების ქსელის, სანიტარიულ-ტექნიკური მდგომარეობის, დასაჯდომი ადგილების გაფართოებისათვის მიშენება-რეკონსტრუქციის საჭიროებაზე თითოეული ობიექტის მიხედვით და წარუდგინონ საქალაქო და რაიონულ აღმასრულებელ კომიტეტებს დასამტკიცებლად იმის გათვალისწინებით, რომ დასაჯდომი ადგილების რაოდენობამ 1990 წელს ნორმატივამდე მიაღწიოს.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების, ვაჭრობის სამინისტროებმა, კოოპკავშირებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო განათლებისა და ვაჭრობის განყოფილებებმა, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების, სახვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის განყოფილებებმა, ქალაქ თბილისის განათლებისა და ვაჭრობის სამმართველოებმა:

3. 1. სარემონტო სამუშაოების, მოქმედი შენობების რეკონსტრუქციისა და ახალი სასადილოების მიშენება-მიშენებლობის დროს გაითვალისწინონ მექანიზებული კომპლექტაციის, სადილთა გასაცემი ხაზებისა და ნახმარი ჭურჭლისა და სხვა ნარჩენების შეგროვებისათვის ტრანსპორტირების (გადამტანების) მოწყობა, რაც შეამსუბუქებს საზოგადოებრივი კვების მუშაკთა შრომასა და დააჩქარებს მომსახურების პროცესს.

3. 2. განახორციელონ ღონისძიებანი ყველა საზოგადოებრივი კვების ობიექტების ცივი და ცხელი წყლით უზრუნველყოფისათვის, აუცილებლობის შემთხვევაში უზრუნველყონ კვების ობიექტები მოცულობითი კასრებით (ბაკებით) წყლის მარაგის შესანახად სანიტარიული ნორმების მკაცრი შესაბამისობით.

3. 3. გააფართოონ კვების კომბინატებისა და საბაზო სასადილოების ქსელი ადგილობრივი მოთხოვნების სრული დაკმაყოფილების გათვალისწინებით.

3. 4. კვების კომბინატებსა და საბაზო სასადილოებში გააუმჯობესონ კვების პროდუქტების ტექნოლოგიური დამუშავება, ხარისხიანი კერძებისა და ნაწარმის დამზადება და სასკოლო სასადილოების მომარაგების ორგანიზაცია.

3. 5. უზრუნველყონ სასკოლო სასადილოების მომარაგება ბოსტნეულით, დოზირებული სოსისით, რძისა და წვრილად დაფასობული პროდუქტებით, ხილით.

საქართველოს
პოლიტიკის
აქტიური
ცენტრი

3. 6. აკრძალონ სასკოლო სასაფლაოებსა და ბუფეტებში საჭონის გაყიდვა, რომელიც სასკოლო კვების ასორტიმენტით არ არის გათვალისწინებული.

3. 7. დააკომპლექტონ სასკოლო სასაფლაოები და საბაზო საწარმოები საჭირო კვალიფიციური კადრებით, ჩაატარონ სისტემატური მუშაობა მათი კვალიფიციის ამაღლებისათვის.

3. 8. უზრუნველყონ სასკოლო სასაფლაოებისათვის აუცილებელი მოწყობლობების გამოყოფა ტექნიკური აღჭურვილობის ნორმების შესაბამისად იმის გათვალისწინებით, რომ 1990 წლისათვის სასკოლო სასაფლაოების აღჭურვილობა ნორმატივებს შეესაბამებოდეს.

3. 9. მიიღონ გადამჭრელი ზომები კვების კომბინატებიდან და საბაზო სასაფლაოებიდან სკოლებამდე კვების პროდუქტების გადატანისათვის სპეციალური ტრანსპორტის უზრუნველსაყოფად, სასტიკად აკრძალონ მათი სხვა დანიშნულებით გამოყენება.

3. 10. 1987 წლის 1-ლ აგვისტომდე უზრუნველყონ სასკოლო სასაფლაოებში ტექნოლოგიური დანადგარების შეკეთება.

4. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექტორებმა გაატარონ თანმიმდევრული ღონისძიებანი მოსწაველთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის სრულყოფის, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების, დასაჯლოში ადგილების გაზრდის გეგმიური დავალების შესრულებისა და მომსახურების პროგრესული ფორმების დანერგვის პრაქტიკულად განხორციელებისათვის.

4. 1. ყოველდღიური კონტროლი დააწესონ დაწყებითი კლასებისა და გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების ბავშვთა კვების ხარისხის გაუმჯობესებაზე, დროულად აღმოფხვრან ამ დარგში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებანი.

4. 2. მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის გაუმჯობესების მიზნით სკოლის წესდებისა და დღის რეჟიმის შესაბამისად მტკიცედ დაიცვან გაკვეთილებს შორის შესვენების ხანგრძლივობა. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სასაფლაოებისა და ბუფეტების ლამაზად გაფორმებას, მოსწავლეთა მიერ კვების ესთეტიკისა და პურპროდუქტების რაციონალურ გამოყენებას, აქტიურად ჩაებან ამ საქმეში მშობელთა სასკოლო კომიტეტები, პედაგოგები, ექიმები და მოსწავლეთა ორგანიზაციები.

4. 3. სავაჭრო ორგანიზაციების ხელმძღვანელებთან ერთად გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი ვაჭრობის პროგრესული ფორმის — სააბონემენტო სისტემის დასაწერად.

4. 4. ფართოდ მიიზიდონ კოლმეურნეობები სოფლის სკოლების სასაფლაოთა მშენებლობისა და იმ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლე-

ბის მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციისათვის, რომლებიც კოლმეურ-
ნობათა ტერიტორიაზე მდებარეობენ და დიდი მანძილით არიან და-
ცილებული სამომხმარებლო კოოპერაციების საზოგადოებრივი კვების
საწარმოებს.

4. 5. გააძლიერონ კონტროლი უფასო და შეღავათიანი კვებისა-
თვის გამოყოფილი სახსრების სრულ და დროულ გამოყენებაზე.

5. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ ჩანმრთელობის დაცვის სამინის-
ტროებმა, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების ჩანმრთელობის
დაცვის განყოფილებებმა.

5. 1. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418 დადგენილების საფუძველზე გააძლიერონ სახელმწიფო
სანიტარიული ზედამხედველობა რაიონის (ქალაქის) ზოგადსაგანმანათლებლო
სკოლებზე, სკოლა-ინტერნატებზე და ბავშვთა სახლებზე მოსწავლეთა საზოგადოებრივი
კვების გაუმჯობესებისათვის. სისტემატურად შეისწავლონ კვების კომბინატებში, საბაზო და სასკოლო სა-
სადილოებსა და ბუფეტებში სანიტარიული წესების დაცვის, კვების პროდუქტების
დამზადების, შენახვისა და გაცემის მდგომარეობა და მიიღონ კანონით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიება გამოვლინებულ
ნაკლოვანებათა და დარღვევათა აღმოფხვრისათვის, საჭიროების შემთხვევაში
საკითხი განსახილველად დააყენონ რაიონული (საქალაქო) საბჭოების აღმასკომების წინაშე.

5. 2. გაატარონ ღონისძიებანი სსრ კავშირის ჩანმრთელობის დაცვის
სამინისტროს 1983 წლის 24 აპრილის № 189 ბრძანებით დამტკიცებული
„სამედიცინო პერსონალის სკოლაში მუშაობის ინსტრუქციის“ შესასრულებლად,
ბავშვთა პოლიკლინიკების აქტიური მონაწილეობით დააწესონ კონტროლი
მოსწავლეთა და აღსაზრდელთა ჩანმრთელობაზე, გამოავლინონ დიეტური
კვების საჭიროების მქონე კონტინგენტი და დააწესონ კონტროლი მის
რაციონალურ კვებაზე.

5. 3. პერიოდულად შეამოწმონ კვების ბლოკებში, საბაზო და სასკოლო
სასადილოებსა და ბუფეტებში მომუშავე პერსონალის ჩანმრთელობის
მდგომარეობა და დაამყარონ მკაცრი კონტროლი ბავშვთა კვების
საკითხზე, შეისწავლონ კვების ფაქტობრივი მდგომარეობა კვების
ფიზიოლოგიურ ნორმებთან შესაბამისად. დარღვევების გამოვლინების
შემთხვევაში საქმე განსახილველად პროკურატურას გადასცენ.

6. რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ვაჭრობის,
სამომხმარებლო კოოპერაციისა და ჩანმრთელობის დაცვის ადგილობრივმა
ორგანოებმა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის
№ 418 დადგენილების პრაქტიკულად განხორციელების შედეგებზე მოხსენებითი
ბარათი წარმოუდგინონ ვაჭრო-

ბის, განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროებსა და ცეკავშირის გამგეობას ყოველი წლის იანვარში.

7. საქართველოს სსრ განათლების, ვაჭრობის, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროებმა და ცეკავშირის გამგეობამ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418 დადგენილების შესრულების მდგომარეობა ყოველწლიურად ერთობლივად შეისწავლონ რესპუბლიკის რაიონებსა და ქალაქებში (შერჩევით) და შედეგები განიხილონ გაერთიანებული კოლეგიების სხდომებზე ყოველი წლის მარტში.

8. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობაზე დაევალოს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს საზოგადოებრივი კვების სამმართველოს (ამხ. თ. გორგოძე), ცეკავშირის საზოგადოებრივი კვების სამმართველოს (ამხ. ებრალიძე), საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველოს (ამხ. თ. ტატიშვილი), საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დახმარების სამმართველოს (ამხ. ე. ჯანელიძე).

კოლეგიის თავმჯდომარე, საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

საქართველოს სსრ ვაჭრობის მინისტრი ა. მოჰსესიანი

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი ი. მენაღარიშვილი

ცეკავშირის გამგეობის თავმჯდომარე პ. შავიშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის გ ა ლ ა წ ყ ვ ე ბ ი ლ ე ბ ა

„დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე
წლისთავისათვის მზადების თაობაზე“ სკკპ ცენტრალური
კომიტეტის დადგენილების შესრულების შესახებ
18 მარტი 1987 წელი

ახლოვდება დიდი ოქტომბრის 70 წელი. საბჭოთა ხალხის, მთელი პროგრესული კაცობრიობის დიდი დღესასწაული.

მომავალ იუბილეს, როგორც ეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის იანვრის (1987 წ.) პლენუმზე აღინიშნა, საბჭოთა ხალხი საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში ღრმა გარდაქმნის ვითარებაში ხვდება. მთელ ხალხთან ერთად გარდაქმნისათვის გაშლილ მუშაობაში აქტიურად ჩაება რესპუბლიკის მასწავლებლობაც, რომელმაც უნდა გადაწყვიტოს შრომის შედეგებისადმი თითოეული მუშაკის პასუხისმგებლობის ამალღებისა და მუშაობაში შაბლონისა და ფორმალიზმის აღმოფხვრის ამოცანები, გამოძებნოს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შინაარსისადმი პრინციპულად ახლებური მიდგომის გზები.

სკოლებისა და სახალხო განათლების ორგანოებისათვის მნიშვნელოვან სახელმძღვანელო დოკუმენტად იქცა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება „დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისათვის მზადების შესახებ“.

დადგენილებაში, რომელიც საბჭოთა ხალხს მოუწოდებს ფართოდ აღნიშნოს დიდი ოქტომბრის 70-ე წელი, აღნიშნულია იმის აუცილებლობა, რომ „...იუბილესათვის მზადება გამოყენებულ იქნეს როგორც კომუნისტებისა და უპარტიოების, სსრ კავშირის მთელი მშრომელების შრომითი, პოლიტიკური და სულიერი აქტივობის შემდგომი ამალღების მნიშვნელოვანი ფაქტორი“.

„დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისათვის მზადების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების შესასრულებლად კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის აღნიშნული დადგენილება მიღებულ იქნეს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად.
2. დამტკიცდეს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ განათლების სამინისტროს ღონისძიებათა გეგმა (თან ერთვის).
3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის

სახალხო განათლების სამმართველომ:

— გაშალონ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით დასაბუთო ხალხისადმი მიმართვის ფართო განხილვა დიდი ოქტომბრის 70-ე წლისთავთან დაკავშირებით:

— წარმართონ რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულებების მთელი მუშაობა ღირსშესანიშნავი იუბილეს მომზადებისაკენ ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის მოთხოვნათა განხორციელების, სკკპ 27-ე და საქართველოს კომპარტიის 27-ე ყრილობების გადაწყვეტილებათა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის იანვრის (1987 წ.) პლენუმის მითითებათა პრაქტიკული შესრულების საქმეში საგრძნობი წარმატებების მისაღწევად:

— აქტიურად გამოიყენონ იუბილესათვის მზადება კომუნისტური პარტიის რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომით ტრადიციებზე, სსრ კავშირის ხალხთა ურღვევი მეგობრობის, სოციალისტური სამშობლოს დასაცავად მზადყოფნის სულისკვეთებით მოსწავლეთა აღზრდის მიმართულებით მუშაობის გასაძლიერებლად.

4. ვახეთ „სახალხო განათლებისა“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა (ამხ. ამხ. რ. დვალისძე, რ. ძერია) გააშუქონ რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემაში დიდი ოქტომბრის 70-ე წლისთავისათვის მზადების მიმდინარეობა.

5. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაეკისროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. პასაძე

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ღონისძიებათა გეგმა

1. სახალხო განათლების დაწესებულებებში სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაცია.

მარტი

საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველო

2. ისტორიის მასწავლებელთა სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის ჩატარება თემაზე „აღზარდოთ ახალი საზოგადოების შეგნებული მშენებელი“.

მარტი

თბილისის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველო

3. ღონისძიებათა ჩატარება ხალხური შემოქმედების მე-2 სრულად საკავშირო ფესტივალთან დაკავშირებით:

— მოსწავლეთა მხატვრული თვითშემოქმედების ოლიმპიადა
მარტი

— პოლიტიკური და საშხედრო-პატრიოტული სიმღერის კონკურს-ფესტივალი

მარტი-აპრილი

— სიმღერისა და წიგნის კვირეულები
მარტი

— კვირეული „მხატვარი და ბავშვები“
აპრილი

— რესპუბლიკური კონკურსი „ნორჩი ტექნიკოსები და ნატურალისტები — სამშობლოს!“

მაისი

— საბავშვო და საყმაწვილო კინოს კვირეული
მაისი

— საბავშვო ნახატის გამოფენა
ოქტომბერი

— ნორჩ კინომოყვარულთა რესპუბლიკური ფესტივალი
ნოემბერი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

4. ინტერნაციონალური შეგობრობის კლუბების დათვალიერების გამარჯვებულთა რესპუბლიკური შეჯიბრება.

მარტი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

5. მოსწავლეთა 41-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენცია.

მარტი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

6. ნორჩ მექანიზატორთა რესპუბლიკური კონკურსი.

აპრილი

შრომითი სწავლებისა და პროფესიული მომზადების განყოფილება

7. მოსწავლეთა 35-ე სპარტაკიადის გეგმით გათვალისწინებული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მეცხრეკლასეულ მოსწავლეთა პირველობა ტანვარჯიშში.

აპრილი

ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველო

8. რესპუბლიკის მოსწავლეთა ფინალური პირველობა „საქართველოს სტარტების“ პროგრამის მიხედვით.

მაისი

ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველო

9. მოსწავლე ახალგაზრდობის ინტერნაციონალური აღზრდის საკითხებზე ამიერკავკასიის სამეცნიერო--პრაქტიკულ კონფერენციაში რესპუბლიკის სახალხო განათლების მუშაკთა მონაწილეობა (მომხმე ამიერკავკასიის რესპუბლიკების სახალხო განათლების მუშაკთა და მოსწავლე ახალგაზრდობას შორის ინტერნაციონალური კავშირების განვითარების მიმართულებით საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების ერთობლივ ღონისძიებათა გეგმის შესაბამისად).

მაისი

სკოლების სამმართველო, აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, სკოლამდელი აღზრდის სამმართველო

10. საზოგადოებრივი სკოლამდელი აღზრდის გაუმჯობესებისა და სკოლისათვის ბავშვთა მომზადების პრობლემებზე რესპუბლიკური თათბირ-სემინარის ჩატარება.

მაისი-ივნისი

11. მოსწავლეთა რესპუბლიკური შეჯიბრება სპორტის ტექნიკურ სახეობებში.

ივნისი-ივლისი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

12. სკოლამდელი დაწესებულებების ნორჩ მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა-კონკურსი.

ივნისი

სკოლამდელი აღზრდის სამმართველო, აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

13. „ოქტომბრელთა ლაშქრობა“ — პიონერ-მოსწავლეთა რესპუბლიკური ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ესტაფეტა

ივნისი-ოქტომბერი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

14. ამიერკავკასიის რესპუბლიკების ნორჩ ტურისტთა შეკრება წითელ ხიდთან (საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების ერთობლივ ღონისძიებათა გეგმის შესაბამისად)

სექტემბერი

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

15. ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორ-

მის ძირითად მიმართულებათა მოთხოვნების შექმნე მისწავლეთა შრომიტი სწავლების. აღზრდის, პროფესიული ორიენტაციისა და მათი საზოგადოებრივად სასარგებლო, მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის პრობლემებთან დაკავშირებით ზონალური თათბირ-სემინარების ჩატარება.

სექტემბერი-ოქტომბერი

შრომითი სწავლებისა და პროფესიული მომზადების განყოფილება

16. რესპუბლიკური სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის ჩატარება თემაზე „სასწავლო პროცესის ინტენსიფიკაცია სკკპ 27-ე ყრილობისა და ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითად მიმართულებათა მოთხოვნების შექმნე“.

სექტემბერი-ოქტომბერი

საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველო, სკოლების სამმართველო, ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი

17. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა შორის სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის დათვალიერება-კონკურსის შედეგების შეჯამება.

ოქტომბერი

დაწყებითი სამხედრო მომზადების სამმართველო

18. რესპუბლიკის სახალხო განათლების დაწესებულებებში დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრებების ჩატარება.

ნოემბერი

განათლების სამინისტროს, სახალხო განათლების ორგანოების ხელმძღვანელობა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებები

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა შორის
ლოთოების, ნარკოზანის, თამბაქოს ჟვის გავნე ჩხვიების
დაძლევის ღონისძიებათა შესახებ

18 მარტი 1987 წელი, № 98

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, სახალხო განათლების ორგანოები, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები თანმიმდევრულ, დაუნდობელ ბრძოლას აწარმოებენ სახელმწიფოებრივი, შრომითი და საშემსრულებლო დისციპლინის განმტკიცებისათვის, მასწავლებელთა და სკოლის ხელმძღვანელთა პირადი და კოლექტიური პასუხისმგებლობის გაზრდის, პროფესიული და ხელოვნებისა და სასკოლო რეჟიმის მტკიცედ დაცვისათვის. დაისახა და ხორციელდება კონკრეტული ღონისძიებანი მოსწავლეთა შორის კომუნისტური მორალისა და ზნეობის პრინციპების ცხოვრებაში გასატარებლად, ლოთობის, ალკოჰოლიზმის, ნარკოზანის მავნე ჩვევების დასაძლევად.

ამასთანავე, ყოველად აღმაშფოთებელია ის გარემოება, რომ მთელი რიგი სკოლების ხელმძღვანელები, პედაგოგები სათანადო მონღომებთა და დაინტერესებით არ ეკიდებიან ლოთობისა და ალკოჰოლიანი სასმელების, ნარკოტიკული ნივთიერებების მიღებისაკენ მიდრეკილების მქონე მოზარდების გამოვლენის საქმეს, სათანადოდ არ ამზადებენ და ატარებენ გამაფრთხილებელ-პროფილაქტიკურ სამუშაოებს. სწორედ ასეთი დამოკიდებულების შედეგია რესპუბლიკის სკოლების მოსწავლეთა მიერ ნარკოტიკული ნივთიერებების შენახვის ფაქტების გამოვლენა შინაგან საქმეთა ორგანოების მუშაკთა მიერ ქ. ზუგდიდში, ზუგდიდისა და წალენჯიხის რაიონებში. აღრიცხულია აგრეთვე შემთხვევები, როდესაც მოზარდი სისხლის სამართლის დანაშაულს არაფხიზელ მდგომარეობაში მყოფი ჩადის (ქ. თბილისის ორჯონიკიძის, საქარხნო, ხაშურის, თელავის რაიონები). შესამჩნევად გაიზარდა თამბქოს მწვეველთა რიცხვიც. ყოველად მოუთმენელია ის გარემოება, რომ უკანასკნელ დროს თამბაქოს წვეთი გატაცების ტენდენცია შეინიშნება მოსწავლე გოგონებშიც.

არაერთგზის შესხენების მიუხედავად, ზოგიერთი ქალაქისა და რაიონის სახალხო განათლების განყოფილება დღემდე ვერ ახერხებს და მთელი სერიოზულობით არ ეკიდება ლოთობისა და ალკოჰოლიანი სასმელების, ნარკოტიკული ნივთიერებების მიღებისაკენ მიდრეკილების მქონე, თამბაქოს წვეთი გატაცებულთა წინააღმდეგ უკომპრომისო ბრძოლის წარმართვის საქმეს. ნარკოლოგიურ სამსახურებთან ერ-

თად არ ახდენენ ექვემდებარებულ მოზარდთა ღრმა სამედიცინო შემოწმებას. სათანადო დონეზე არ წარმართავენ მოსწავლეებთან და მათ ქმობლებთან ლოთობის, ნარკომანიის ადერულ ასაკში გათვალისწინებულ პროფილაქტიკურ და ახსნა-განმარტებით მუშაობას.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

1. 1. მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვისა და განმტკიცების საქმის უდიდესი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გათვალისწინებით განახორციელონ საჭირო პროფილაქტიკურ-გამაფრთხილებელი ღონისძიებანი, გამოიყენონ საზოგადოებრივი ზემოქმედების ყველა ზომა (სკოლის კომკავშირული ორგანიზაციის, თვითმმართველობის ორგანოების, მშობელთა საზოგადოებების შესაძლებლობანი) მოზარდთა შორის ალკოჰოლისა და ნარკოტიკების მიღების, თამბაქოს წევის მანე და დამლუპველი ჩვევების მთლიანად აღმოფხვრისათვის. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ხელმძღვანელებამდე, პედაგოგიურ და მოსწავლეთა კოლექტივებამდე, მშობლებამდე დაიყვანონ განათლების სამინისტროს კატეგორიული მოთხოვნები აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

1. 2. შინაგან საქმეთა და ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად აწარმოონ ნარკოტიკულ ნივთიერებათა მიღებაში ექვემდებარებულ მოსწავლეთა ღრმა სამედიცინო შემოწმება. ალკოჰოლისა და ნარკოტიკებისადმი მიდრეკილების მქონე მოზარდების გამოვლენის მიზნით სისტემატურად მოაწყონ რეიდები სკოლის სამოქმედო მიკრორაიონებში, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში, ექვემდებარებულთა ბინებში.

1. 3. არასრულწლოვანთა მიერ ჩადენილი დანაშაულის, ლოთობის, ნარკომანიის ფაქტების გამოვლენისას მკაცრად და სავანგებოდ იმსჯელონ და მხილებულ არასრულწლოვანთა მიმართ გაატარონ სათანადო ადმინისტრაციული ზომები. ამასთანავე, ფაქტის გამოვლენისას 24 საათის განმავლობაში დაუკავშირდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს (ტელ. 95-68-43) და აცნობონ არსებული მდგომარეობის შესახებ, ხოლო წერილობითი ინფორმაცია გამოგზავნონ 10 დღის ვადაში.

2. კონტროლი აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე დაევალოს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

მინისტრი ნ. შ. პასაძე

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სახ. რესპუბ.

76455

ბოლო დროს რესპუბლიკაში მკვეთრად გაიზარდა ბავშვთა საგზაო-სატრანსპორტო ტრავმატიზმის მაჩვენებლები.

1986 წელს ავტოსაგზაო შემთხვევების შედეგად გარდაიცვალა 42 და დაშავდა 185 ქვეითად მოსიარულე და ველოსიპედისტი ბავშვი.

შექმნილი მდგომარეობა იმაზე მიუთითებს, რომ სკოლებსა და სკოლაძღველ დაწესებულებებში ჯერ კიდევ ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა საგზაო მოძრაობის წესების სწავლებას. მოზარდთა შორის საგზაო-სატრანსპორტო ტრავმატიზმის აღკვეთა-აცილებისათვის გამიზნული ღონისძიებანი ნაკლებად ეფექტურია და ხშირად ფორმალურ ხასიათს ატარებს.

სკოლებში სათანადო დონეზე, ზოგჯერ კი საერთოდ არ ტარდება ქუჩებსა და გზებზე მოძრაობის წესების სწავლების 10 საათიანი პროგრამით გათვალისწინებული მეცადინეობა, შედგენილი არ არის მათი ჩატარების გრაფიკი კლასების მიხედვით, ნაკლები ყურადღება ექცევა მასწავლებლებისათვის სათანადო მეთოდური დახმარების გაწევას, არ ხდება მუშაობის წარმართვა სახელმწიფო ავტონსპექციის მუშაკებისა და (სახელმწიფო) საზოგადოებრივ ინსპექტორებთან ერთად.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო კონტროლის გაძლიერებისა და მასწავლებელთა პასუხისმგებლობის გაზრდის მიზნით საჭიროდ თვლის მიმდინარე სასწავლო წლიდან მე-8 კლასებში შემოღებულ იქნეს ჩათვლები ქუჩებსა და გზებზე მოძრაობის წესებში.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსმა:

1. 1. სასწავლო წლის ბოლომდე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში შეამოწმონ ქუჩებსა და გზებზე მოძრაობის წესების სწავლების მდგომარეობა და განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებანი არსებული ვითარების გამოსასწორებლად.

1. 2. სისტემატურად მოაწყო სემინარები და კონსულტაციები მასწავლებელთათვის ქუჩებსა და გზებზე მოძრაობის წესების თეორიულ და მეთოდურ საკითხებზე, სახელმწიფო ავტონსპექციის მუშაკებისა და საზოგადოებრივი ავტონსპექტორების მონაწილეობით.

2. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორებმა:

2. 1. შეადგინონ და თვალსაჩინო ადგილზე გამოაქრან საგზაო

მოდრაობის წესების 10 საათიანი პროგრამით გათვალისწინებული ცადინეობების ჩატარების გრაფიკი კლასების მიხედვით, დააწესონ მკაცრი კონტროლი მის შესრულებაზე.

2. პერიოდულად მოაწიონ მოსწავლეთა შეხვედრები სახელმწიფო ავტონისპექციის მუშაკებთან. პრაქტიკაში დანერგონ ვიქტორინების, დილა-საღამოების, კლასებს შორის შეჯიბრებების ჩატარება ავტოსავზაო მოძრაობის წესების ცოდნაზე.

2. 3. საშეფო ორგანიზაციებთან ერთად ახალი სასწავლო წლის დაწყებამდე მიიღონ ზომები სკოლებში სავზაო მოძრაობის წესების სწავლებისათვის განკუთვნილი კუთხეების, კაბინეტების, ავტოქალაქებისა და ავტომოედნების მოსაწყობად.

2. 4. ორგანიზებულად ჩაატარონ მე-8 კლასებში ჩათვლები სავზაო მოძრაობის წესების ცოდნაში, რისთვისაც წინასწარ შეადგინონ ჩათვლების ჩატარების გრაფიკი. მკაცრი კონტროლი დააწესონ ჩათვლების მაღალ დონეზე ჩასატარებლად.

3. კონტროლი აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე დაეკისროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ხარქუა).

მინისტრი ნ. შ. ჰასაძე

1986—1987 სასწავლო წელს ზამთარში VIII და X (XI) კლასებში ფიზიკურ კულტურაში ჩათვლების შესახებ

7 აპრილი 1987 წელი, № 126

1985—1986 სასწავლო წელს VIII და X კლასებში ფიზიკურ კულტურაში ჩატარებული ჩათვლების შესწავლამ ცხადყო, რომ რიგ სკოლებში ისინი ჩატარდა კეთილმოუწყობელ სპორტულ ბაზებზე, მოსწავლეთა სათანადო მომზადების გარეშე. ზოგიერთი სკოლის ხელმძღვანელის მიერ ჩათვლების ჩატარების მიზნები და ამოცანები სრულად არ იქნა დაყვანილი პედაგოგიურ კოლექტივებამდე, მშობლებამდე, ფიზკულტურულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებამდე, რამაც მოსწავლეთა უმრავლესობის მოუმზადებლობა და ჩათვლების ცალკეულ სახეებში სასწავლო ნორმატივების შეუსრულებლობა გამოიწვია. ჩათვლების დროს ადგილი ჰქონდა მოსწავლეთა მიერ ნაჩვენები შედეგების სასწავლო წლის მონაცემებთან შეუსაბამობას.

ჩათვლების ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და

რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისში ხალხო განათლების სამმართველომ, ზოგადსაგანმანათლებლო ბის ხელმძღვანელებმა:

— ძირეულად გარდაქმნან დამოკიდებულება ფიზიკური კულტურის საგნისადმი, გააძახვილონ ყურადღება და გაატარონ ყველა ზომა, რათა 1986—1987 სასწავლო წელს გამოსაშვებ კლასებში (VIII—X (XI) ჩათვლები მაღალ ორგანიზებულ დონეზე ჩატარდეს. ამ მიმართებით გათვალისწინებულ იქნეს გასულ სასწავლო წელს დაშვებული შეცდომები.

ჩათვლების ჩატარების ადგილის, მიზნებისა და ამოცანების შესახებ დროულად იქნენ ინფორმირებული მოსწავლეები, პედაგოგიური კოლექტივები, მშობლები, ფიზკულტურული ორგანიზაციის, სამხედრო კომისარიატისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

ჩათვლების ჩატარებამ ხელი უნდა შეუწყოს მოსწავლეთა შორის მასობრივი ფიზიკური კულტურისა და სპორტის შემდგომ განვითარებას და უნდა ტარდებოდეს, როგორც შრომისა და სამშობლოს დაცვისადმი მათი მზადყოფნის საზოგადოებრივი დათვლიერება.

კონტროლი აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე დაეკისროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველოს (ამხ. მ. მნათობიშვილი).

მინისტრი ნ. ზ. ვასაძე

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ცირკულარული წერილები**

მოსწავლე ახალგაზრდობაში ათეისტური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბების შესახებ

26 მარტი 1987 წელი, № ფ-1-859/4-ფ

რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოები, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური კოლექტივები გარკვეულ მუშაობას ეწევიან მოსწავლე ახალგაზრდობაში ათეისტური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბების, მათში ათეისტური რწმენისა და შეხედულებების გამომუშავებისათვის. აღნიშნულის მიუხედავად კვლავ შეინიშნება ახალგაზრდობის ერთი ნაწილის დაინტერესება საეკლესიო ატრიბუტებით, წეს-ჩვეულებებითა და დღესასწაულებით, რაც ნაწილობრივ იმის შედეგიცაა, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სხვა სასწავლო დაწესებულებათა პედაგოგიური კოლექტივები ყოველთვის ერთნაირი დამაჯერებლობით

ვერ ახერხებენ რელიგიის რეაქციული არსის ახსნასა და განმარტებულ თანმიმდევრულად ვერ უპირისპირებენ საგანმანათლებლო და მხედველობით ღონისძიებებს ოჯახურ ყოფასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სტიქიურად შემოჭრილ და უკვე ადამ-წესად ქცეულ მავნე მოვლენებს. უფრო მეტიც, პედაგოგთა გარკვეული წრე თვითონ ვანიცდის რელიგიის გავლენას. არ შესწევს უნარი კრიტიკულად დარაზმოს მოსწავლე ახალგაზრდობა არაჯანსაღი საზოგადოებრივი გამოვლინებების წინააღმდეგ. განსაკუთრებით აქტიურდება კულტის მსახურთა საქმიანობა საგაზაფხულო რელიგიური დღესასწაულების დღეებში, როდესაც სპეციალურად დამუშავებული ხერხებითა და მეთოდებით ცდილობენ ახალგაზრდების მიზიდვას საეკლესიო რიტუალებში მონაწილეობის მისაღებად.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გვევლებათ:

— მიიღოს გადაჭრული ზომები რელიგიურ დღესასწაულებში მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობის აღსაკვეთად, განსაკუთრებული ყურადღებით მოეკიდოს მორწმუნე ოჯახიდან გამოსულ მოზარდებთან, მათ მშობლებთან, ოჯახის სხვა წევრებთან ინდივიდუალურ მუშაობას, რელიგიური დღესასწაულის დამსწრე ახალგაზრდების გამოვლენას და საზოგადოებრივ საქმიანობაში მათ აქტიურად ჩაბმას.

— ათეისტური მუშაობის მიზანმიმართულად წარმართვისათვის საჭიროა შეიმუშაოს პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა კომპლექსი, რომელიც უზრუნველყოფს სასწავლო, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ერთიანობას, სასწავლო დისციპლინების შესაძლებლობათა მაქსიმალურ გამოყენებას.

— სახალხო განათლების ორგანოების, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ხელმძღვანელთა პირადი პასუხისმგებლობითა და განსაკუთრებული პრინციპულობით განიხილოთ საბჭოური ცხოვრების წესებისაგან გადახრებისადმი პედაგოგიური კოლექტივების შემრიგებლური დამოკიდებულების შემთხვევები.

მინისტრის მოადგილე ბ. მ. თალბაქვაძე

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1987 წლის 6 მარტის № 13-მ ცირკულარული წერილის თანახმად. გაცნობებთ, რომ სოფლის იმ მცირერიცხოვან საშუალო სკოლებში, სადაც მთავრობის დადგენილებით შემოღებულია ტრაქტორებისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებზე მუშაობის სწავლება, თუ სკოლების ტერიტორიული დაშორების გამო შეუძლებელია ორ-სამ საშუალო სკოლაში ერთი საწარმოო სწავლების ოსტატის დანიშვნა, მაშინ აღნიშნული თანამდებობის დადგენა უნდა მოხდეს შემდეგი გაანგარიშებით:

— თუ ჭგუფში 15 მოსწავლემდეა — 0,5 განაკვეთი, 16-დან 35 მოსწავლემდე — მთელი განაკვეთი.

აღნიშნული წესით გამოყოფილი საწარმოო სწავლების ოსტატის თანამდებობის შენახვის ხარჯები გაღებული უნდა იქნეს სახალხო განათლების დაწესებულებების შენახვისათვის დამტკიცებული ასიგნებიდან.

განმარტება შეთანხმებულია სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროსთან.

მინისტრის მოადგილე ბ. ნ. გორგოშიძე

გოსწავლეთა ეკოლოგიური განათლების სრულყოფისა და
ბრაკონიერობის წინააღმდეგ ბრძოლის სამედი მართი
აპტიური ჩაბმის შესახებ

17 აპრილი 1987 წელი, № შა-1867-4/73-5

საქართველოს სსრ ბუნების დაცვის სახელმწიფო კომიტეტის 1987 წლის 27 თებერვლის № 07 დადგენილებაში „ბრაკონიერობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებისა და ფაუნის რესურსების რაციონალურად გამოყენების გადაუდებელ ღონისძიებათა თაობაზე“ საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტის 1984 წლის 10 სექტემბრის დადგენილების შესასრულებლად რესპუბლიკაში 1986 წელს გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ“ აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის ბუნების დაცვითა სამსახურებმა, აღმინისტრაციულმა ორგანოებმა ადგილობრივი, ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით, 1986 წელს მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განახორციელეს ბრაკონიერობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების მიზნით, რის შე-

დედადაც გამოვლენილი იქნა ნადირობის, თევზჭერისა და თევზჭერის რაგის დაცვის წესების დარღვევის 10 993 შემთხვევა.

ამ სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეში თავისი მოკრძალებული წვლილი შეაქვს რესპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობასაც. აღსანიშნავია აფხაზეთის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქუთაისის, სამტრედიის, ცხაკაიას, წულუკიძის, ზუგდიდის, ახალციხის, ზესტაფონის, ქობულეთის, გორის, მაიაკოვსკის, ადიგენის, ხაშურის და სხვა რაიონებისა და ქალაქების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, მათთან არსებული სასკოლო სატყეოების, ცისფერი და მწვანე საგუშაგოების, ბუნების ცალკეული ნორჩი დამცველების ნაყოფიერი მუშაობა ამ მიმართულებით.

ბუნების დაცვის სახელმწიფო კომიტეტის ზემოაღნიშნული დადგენილების შესასრულებლად, რომელიც სხვა მთელ რიგ ღონისძიებებთან ერთად რესპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობის აქტიურ მონაწილესა და მუშაობის შემდგომ გაუმჯობესებას ითვალისწინებს, გევალებათ:

1. კოლეგიებსა და განათლების საბჭოს სხდომებზე განიხილოთ მოსწავლე ახალგაზრდობის ეკოლოგიური განათლების შემდგომი სრულყოფის საკითხები, ადგილობრივ საბჭოთა და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად გაატაროთ პრაქტიკული ღონისძიებანი ბუნების დაცვის საქმეში მათი ფართოდ ჩაბმისათვის.

2. დაავალოთ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ხელმძღვანელებს:

ა) უზრუნველყონ მოსწავლე ახალგაზრდობაში ბუნების დაცვის საკითხებთან დაკავშირებული პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებებისა და ბუნების დაცვის რესპუბლიკური საზოგადოების მიზნებისა და ამოცანების პროპაგანდა;

ბ) სასწავლო-აღმზრდელობით გეგმებში გაითვალისწინონ მოსწავლეთა ეკოლოგიური აღზრდისა და ბუნების სიმდიდრეთა დაცვის შესაბამისი საკითხები;

გ) აქტიურად ჩააბან მოსწავლეები რესპუბლიკურ კონკურსებსა და შეკრება-გამოფენებში. უზრუნველყონ ადგილებზე მასობრივი ღონისძიებების ჩატარება, მოსწავლე ახალგაზრდობის დაინტერესებული მონაწილეობა ბუნების დაცვის ერთთვიურსა და სარეწაო ქვირითის მდებელ თევზდაცვის სახელმწიფო ინსპექციებთან;

დ) უფრო შინაარსიანი გახადონ სასკოლო სატყეოების, ცისფერი და მწვანე საგუშაგოების მუშაობა. შესაძლებლობის ფარგლებში გააფართოონ მათი ქსელი და საქმიანი კონტაქტები იქონიონ ბუნების დაცვის ადგილობრივ ორგანიზაციებთან;

ე) პედაგოგებისა და ბუნების დაცვის სპეციალისტთა მეშვეობით

პერიოდულად ჩაატარონ მოსწავლეებსა და მოსახლეობას შობის კონტროლი, ცია-საუბრები ბუნების დაცვის საინტერესო საკითხებზე, შთაუწერგონ მოსწავლეებს ბუნებისადმი სიყვარული და ჩააბან ისინი ბრაკონიერობის წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებებში;

ვ) მოსწავლეთა ძალებით იბრძოლონ პირუტყვის უსისტემო ძოვების, ნაწვერალების გადაწვისა და სხვა ასეთი შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად, რაც იწვევს ნადირ-ფრინველის საბუდარი და თავშესაფარი ადგილების მოშლას, მათ დაფრთხობასა და მიგრაციას, ინფექციურ დაავადებათა გავრცელებას.

3. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა და ბ. ძნელადის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ უზრუნველყონ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები და სკოლისგარეშე დაწესებულებები მოსწავლეთა ეკოლოგიური აღზრდისა და ბუნების დაცვითი მუშაობის ამსახველი საჭირო მეთოდური ლიტერატურით.

მინისტრის მოადგილე ბ. მ. თაღაძე

უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებულ ახალგაზრდა სპეციალისტთა სტაჟირების შესახებ

21 აპრილი 1987 წელი, № 2327-10-13/558

ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების სრულყოფის საქმეში გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება აღრიცხვის მუშაკთა კადრების სწორად განაწილებასა და გამოყენებას. ამ მიზნით რესპუბლიკაში მნიშვნელოვანი ღონისძიებებია განხორციელებული, გაიზარდა მათი მომზადების ქსელი და კონტინგენტი, გაუმჯობესდა სპეციალისტების მომზადების ხარისხი. მაგრამ მათზე მოთხოვნილების დაგეგმვის, მათი განაწილებისა და გამოყენების საქმეში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს ნაკლოვანებებს. სამინისტროებსა და უწყებებს არა აქვთ შესწავლილი და განსაზღვრული სპეციალიზაციის მიხედვით მათთვის საჭირო აღრიცხვის მუშაკთა რაოდენობა. არ ექცევა სათანადო ყურადღება ამ დარგის მუშაკთა მომზადებასა და გადამზადებას.

უმალღეს სასწავლებლებს არ გააჩნიათ მონაცემები იმის შესახებ, თუ რა რაოდენობის ახალგაზრდა სპეციალისტების უზრუნველყოფა შეიძლება სამუშაოთი.

სათანადო ყურადღება არ ექცევა გორის ეკონომიკური ინსტიტუტის მიერ გამოშვებული ახალგაზრდა სპეციალისტების განაწილებისა და გამოყენების საქმეს. ამ ინსტიტუტის მიერ 1986 წელს გამოშვებული ბუღალტრული აღრიცხვის 178 სპეციალისტიდან განაწილდა

151 (86%), ფაქტობრივად მუშაობს 115 (65%), აქედან არასპეციალობით 69 (60%), განაწილების გარეშე დარჩა 27 კაცი (15%), განაწილების ადგილზე არ გამოცხადდა ან არ მიიღეს 36 კაცი, სტაჟირება არ გაუვლია 30 ახლგაზრდა სპეციალისტს.

საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს თხოვნით მეტი დახმარება უნდა გაეწიოთ სააღრიცხვო დარგის ახალგაზრდა სპეციალისტებს სტაჟირების ჩატარებასა და დანიშნულებისამებრ გამოყენებაში.

ადგილობრივმა საფინანსო ორგანოებმა სისტემატური დახმარება უნდა გაუწიონ საწარმოებს, ორგანიზაციებსა და გაერთიანებებს სააღრიცხვო დარგის ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირებისა და გამოყენების საქმეში.

დანართი: დებულება სტაჟირების შესახებ.

მინისტრის მოადგილე ნ. მ. ჩიკვილაძე

დანართი 1

სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს 1973 წლის 23 ოქტომბრის № 237 ბრძანებისა

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის სახელმწიფო კომიტეტი	სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო	სრულიად საქავშირო პროფკავშირების ცენტრალური საბჭო
№ 104-აგ 1 ივნისი 1973 წ.	25 ივნისი 1973 წ.	25 ივნისი 1973 წ.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებული ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების შესახებ

I. ზოგადი დებულებანი

1. ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებმაც უმაღლესი სასწავლებლები დაამთავრეს, განაწილების მიხედვით ერთი წლის მანძილზე სტაჟირებას გადიან დაწესებულებებში, ორგანიზაციებსა და საწარმოებში, რომლის განმავლობაში ასრულებენ თანამდებობრივ ვალდებულებებს და იღებენ ხელფასს საშტატო განრიგის მიხედვით.

2. ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების მთავარ ამოცანას წარმოადგენს საჭირო პრაქტიკული და ორგანიზატორული ჩვევების შექმნა. დაკავებულ თანამდებობასთან (ინჟინერი, ეკონომისტი, აგრო-

ნომი, მასწავლებელი და ა. შ.) დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებისათვის თავისი სამუშაოს სპეციფიკის შესწავლა და წარმოების ეკონომიკის სპეციალიზაციის, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციისა და მართვის მეცნიერული ცოდნის გაღრმავება, ახალი მეცნიერულ-ტექნიკური და საწარმოო მიღწევების გაცნობა. ამასთან, სტაჟირების დროს ვლინდება უმაღლესდამთავრებულის საქმიანი და პოლიტიკური თვისებები მოცემულ საწარმოში, როგანიზაციაში, დაწესებულებაში, მისი უფრო სწორად და რაციონალურად გამოყენების მიზნით.

3. ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებმაც შრომითი მოწყობის დამოუკიდებელი უფლება მიიღეს უმაღლეს სასწავლებელში მიღებული სპეციალობის მიხედვით, სამუშაოზე მოწყობისას სტაჟირებას საერთო წესის მიხედვით გადაიან.

4. უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებულები, რომლებიც სტაჟირებას სხვადასხვა მიზეზების გამო (სამხედრო სავალდებულო სამსახური, ავადმყოფობა და სხვა) არ გადაიან, თავისი სპეციალობის მიხედვით სამსახურში მოწყობისთანავე ვალდებული არიან სტაჟირება გაიარონ მუშაობის დაწყებიდან პირველი წლის განმავლობაში.

5. სტაჟირების დრო შედის ახალგაზრდა სპეციალისტის განაწილების მიხედვით მუშაობის სამწლიან ვადაში. სამუშაოზე ხანგრძლივი არყოფნის პერიოდი (ავადმყოფობასთან დაკავშირებით შევებულებები, სამხედრო შეკრებებზე გაწვევა და ა. შ.) სტაჟირების დროში არ ჩაითვლება.

6. ახალი ტექნიკის, ტექნოლოგიისა და მოწინავე გამოცდილების ათვისების მიზნით ახალგაზრდა სპეციალისტი, დადგენილი წესის მიხედვით, შეიძლება სტაჟირებაზე დროებით გაგზავნილი იქნეს სხვა ორგანიზაციაში, საწარმოში, დაწესებულებაში.

7. სტაჟირების გავლისაგან, ამ დებულების გათვალისწინებით თავისუფლდებიან:

სამედიცინო ინსტიტუტისა და უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის კურსდამთავრებულნი, რომლებიც სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში ერთწლიან სპეციალიზაციას (ინტერნატურას) გადაიან;

ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებიც ჩარიცხული არიან სტაჟიორ-მკვლევარების თანამდებობაზე სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში;

ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებიც ჩარიცხული არიან სტაჟიორ-მასწავლებლების თანამდებობაზე უმაღლეს სასწავლებლებში.

8. საბჭოთა კავშირის კვ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1972 წლის 18 ივლისის № 535 დადგენილებით ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების საერთო ხელმძღვანელობა დაკისრებული აქვს დარგობრივ სამინისტროებსა და უწყებებს. რომელთა გამგებლობაში არიან საწარმოები, ორგანიზაციები, დაწესებულებები.

9. დარგობრივი სამინისტროები და უწყებები არსებული დებულებების საფუძველზე და დარგების თავისებურებების გათვალისწინებით:

— ამუშავენ და სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროსთან შეთანხმებით ამტკიცებენ ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების ტიპურ პროგრამებს, რომლებიც უნდა ითვალისწინებდნენ მოცემული დარგის საწარმოების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების თავისებურებების შესწავლას, მათ შორის, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციისა და წარმოების ეკონომიკის მართვის ტექნიკური საშუალებების გამოყენების, შრომის კანონმდებლობის საფუძვლების, ტექნიკის უსაფრთხოების საკითხებს.

სტაჟირების ხანგრძლივობას განსაზღვრავენ ერთი წლის ფარგლებში (სპეციალიზების ჯგუფების მიხედვით):

ახორციელებენ სისტემატურ კონტროლს ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების ორგანიზაციისა და მის შინაარსზე, განაზოგადებენ ამ დარგში სამინისტროს სისტემაში დაგროვილ გამოცდილებას.

10. განაწილების მიხედვით უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებულების სტაჟირება ევალებათ — საწარმოებში, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში — ხელმძღვანელს ან მის მოადგილეს, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, საშუალო სპეციალურ და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში — დირექტორს ან მის მოადგილეს სასწავლო მუშაობის დარგში.

11. საწარმოები, ორგანიზაციები და დაწესებულებები: ატარებენ და ორგანიზაციას უკეთებენ უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულების სტაჟირებას არსებული დებულების, ტიპური პროგრამის, სტაჟირების ინდივიდუალური გეგმების გათვალისწინებით და ახალგაზრდა სპეციალისტების საბჭოსთან მჭიდრო კონტაქტში;

სტაჟირების უშუალო ხელმძღვანელებად ნიშნავენ მაღალკვალიფიციურ მუშაკებს, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს, როგორც კარგმა აღმზრდელებმა;

უქმნიან ახალგაზრდა სპეციალისტებს ყველა აუცილებელ პირობას სტაჟირების პროგრამის შესრულებისათვის;

ყოველწლიურად აჯამებენ სტაჟირების შედეგებს და ამოწმებენ ღონისძიებებს მისი შემდგომი სრულყოფისათვის;

დაქვემდებარების შესაბამისად სამინისტროებს (უწყებებს) უდგენენ, ცალკეული უმაღლესი სასწავლებლების მიხედვით, სპეციალისტების მომზადების ხარისხის შეფასებით ანგარიშს სტაჟირების ორგანიზაციისა და მისი შედეგების შესახებ.

III. სტაჟირების შინაარსი

12. ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების შინაარსი განისაზღვრება ტიპური პროგრამით, რომელიც დამუშავებულია სახალხო მეურნეობის, მეცნიერებისა და კულტურის სხვადასხვა დარგების სპეციფიკის თავისებურებათა გათვალისწინებით.

13. სტაჟირების გავლა ხორციელდება ინდივიდუალური გეგმებით, რომლებიც დამუშავებულია ტიპური პროგრამის საფუძველზე, ახალგაზრდა სპეციალისტის კონკრეტული სამუშაო პირობების გათვალისწინებით.

პრაქტიკული და ორგანიზაციული ჩვევების შექმნის მიზნით ინდივიდუალურ გეგმაში მთავარი ადგილი უნდა დაეთმოს დაკავებული თანამდებობის მიხედვით კონკრეტული ვალდებულებების ღრმა შესწავლას.

გარდა ამისა, გეგმაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ახალგაზრდა სპეციალისტის გაცნობა ორგანიზაციის, დაწესებულების, საწარმოს საკანონმდებლო საქმიანობასთან, აგრეთვე მისი მონაწილეობა კოლექტივის საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ-საზოგადოებრივ მუშაობაში. სტაჟირების გეგმა უნდა უკავშირდებოდეს მოცემული სამქროს (განყოფილების, ლაბორატორიის, უბნისა და ა. შ.) მუშაობის გეგმას, შეიცავდეს პირად ვალდებულებებს, რომლებიც ევალება ახალგაზრდა სპეციალისტს მისი მუშაობის პროფილის გათვალისწინებით, ითვალისწინებდეს ერთ-ერთი მთავარი საწარმოო ამოცანის გადაწყვეტას.

14. სტაჟირების ხელმძღვანელი:

ახალგაზრდა სპეციალისტთან ერთად, ტიპური პროგრამის საფუძველზე ამუშავებს სტაჟირების ინდივიდუალურ გეგმას და დასამტკიცებლად უდგენს საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ხელმძღვანელს ან მის მოადგილეს;

კონტროლს უწევს ახალგაზრდა სპეციალისტების მიერ სტაჟირების ინდივიდუალური გეგმის შესრულებას;

საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან და ახალგაზრდა სპეციალისტთა საბჭოსთან ერთად ადგენს ახალგაზრდა სპეციალისტის ვრცელ დახა-

სიათებას. დახასიათება უნდა ასახავდეს ახალგაზრდა სპეციალისტების საწარმოო მომზადების ხარისხს, სტაჟირების პროცესში მიღებულ პრაქტიკულ და ორგანიზაციულ ჩვევებს, ცოდნას, აქტივობას; საწარმოო დავალებათა შესრულებას და მონაწილეობას კოლექტივის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში;

საწარმოს, ორგანიზაციის, დაწესებულების დირექტორს (უფროსს) უდგენს წინადადებებს ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების შემდგომი გაუმჯობესებისა და სრულყოფის შესახებ.

VI. ვალდებულებები და უფლებები

15. სტაჟირების პერიოდში ახალგაზრდა სპეციალისტი სარგებლობს ყველა იმ უფლებით, რომელიც დაკანონებულია მოცემული საწარმოს (ორგანიზაციის, დაწესებულების) ანალოგიურ თანამდებობებზე მომუშავე მუშაკებისათვის.

ვალდებულია შეასრულოს დადებული შრომის ხელშეკრულებითა და შრომითი განაწესით მასზე დაკისრებული მოვალეობები.

დაკავებული თანამდებობის შესაბამისად ასრულებს ფუნქციონალურ მოვალეობებს, რომლებიც გათვალისწინებულია საათნადო; ინსტრუქციითა და დებულებით დამტკიცებული ინდივიდუალური გეგმის გათვალისწინებით;

სტაჟირების დამთავრებისას წარადგენს ანგარიშს, რომელშიც უნდა ჩანდეს ინდივიდუალური გეგმის შესრულება, მონაწილეობა სამეცნიერო-კვლევით და ორგანიზატორულ მუშაობაში, კოლექტივის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

V. სტაჟირების შემაჯამებელი კომისია

16. ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების შედეგების შემაჯამებლისათვის საწარმოში, ორგანიზაციაში, დაწესებულებაში იქმნება კომისია. კომისიის შემადგენლობაში შედიან საწარმოს, ორგანიზაციის, დაწესებულების ხელმძღვანელები, იმ ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელები, რომლებთანაც მუშაობდნენ ახალგაზრდა სპეციალისტები. პარტიული, კომკავშირული, პროფკავშირული ორგანიზაციებისა და ახალგაზრდა სპეციალისტების საბჭოს წარმომადგენლები. კომისიის მუშაობაში შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ აგრეთვე უმაღლესი სასწავლებლების შესაბამისი კათედრების თანამშრომლებს.

17. კომისია განიხილავს ახალგაზრდა სპეციალისტების დახასიათებებს, რომლებსაც წარუდგენენ სტაჟირების ხელმძღვანელები. განიხილავს აგრეთვე სტაჟირების ინდივიდუალური გეგმის შესრულების ანგარიშს. ისმენს ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელების მოხსენ-

ნებებს სტაჟირების პერიოდში ახალგაზრდა სპეციალისტების მუშაობის შესახებ.

18. კომისია სტაჟირების მასალების განხილვისა და ახალგაზრდა სპეციალისტის მუშაობის პირადი გაცნობის საფუძველზე ორგანიზაციის, საწარმოს ხელმძღვანელს წარუდგენს რეკომენდაციებს ახალგაზრდა სპეციალისტების შემდგომი გამოყენების შესაძლებლობის შესახებ (დატოვება დაკავშირებულ თანამდებობაზე, თუ დაწინაურება მიღებული სპეციალობის მიხედვით სამუშაოების სახეობა და ხასიათი და სხვა).

19. საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების ხელმძღვანელების მიერ სტაჟირების შეჯამების საფუძველზე გამოიცემა ბრძანება ახალგაზრდა სპეციალისტების მიერ სტაჟირების გავლის შედეგების შესახებ.

20. არსებული დებულება ვრცელდება იმ ახალგაზრდა სპეციალისტებზე, რომლებმაც დაამთავრეს უმაღლესი სასწავლებლები დაწყებული 1973 წლიდან.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე ბ. ვოლკოვი	სრულიად საკავშირო პროფკავშირების ცენტრალური საბჭოს მდივანი ვ. პროხოროვი	სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრი ვ. ელიუტინი
---	---	---

**СОВМЕСТНОЕ РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА
ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ГОС-
УЧРЕЖДЕНИЙ ГССР, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ЗДРАВООХРА-
НЕНИЯ ГССР И ПРАВЛЕНИЯ «ЦЕКАВШИРИ»**

В СВЯЗИ С МЕРОПРИЯТИЯМИ ПО ПРАКТИЧЕСКОМУ ОСУЩЕСТВЛЕНИЮ ПОСТАНОВЛЕНИЯ СОВЕТА МИНИСТРОВ ГССР ОТ 20 ИЮНЯ 1986 ГОДА № 418 «О ДАЛЬНЕЙШЕМ УЛУЧШЕНИИ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВЕННОГО ПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ И СТУДЕНТОВ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ, ВЫСШИХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ В ПЕРИОД XII ПЯТИЛЕТКИ»

13 марта 1987 года

Совместное заседание отмечает, что для выполнения соответствующих постановлений вышестоящих органов Грузинской ССР в общеобразовательных школах, школах-интернатах, детских домах и дошкольных учреждениях для улучшения общественного питания учащихся и воспитанников проведен целый ряд мероприятий, в результате чего положение сравнительно улучшилось.

Укреплена материально-техническая база. Расширена сеть тех предприятий, которые переведены на рацион комплексного питания. Разработаны и направлены в школы методические рекомендации об улучшении организации абонементной системы с целью обобщения и внедрения в практику опыта работы Латвийской ССР.

В ряде районов (Кобулет, Зугдиди, Махарадзе, Сагареджо и др.) внедрено бесплатное питание горячими блюдами учащихся продленной группы за счет колхозов и совхозов.

Вместе с тем, сеть общественного питания в общеобразовательных школах развивается очень медленно. В XI пятилетке плановые задания увеличения сети общественного питания, что предусмотрено вышеуказанными постановлениями, систематически не выполняются.

В общеобразовательных школах в 1981-85 годах количество посадочных мест, вместо предусмотренных 60 тысяч, составило 26,8 т., или 45%, тогда как план по количеству посадочных мест учащихся выполнен на 101,1%. На объектах общественного питания вакансии мест при максимальной смене в 1000 учеников составляет лишь 58% от необходимого количества.

Особенно неудовлетворительно выполнялись по годам плановые задания по увеличению количества мест в 1981-85 годах. В г. Тбилиси из 19290 плановых мест фактически выполнено 3654, или 30%; в Кутаиси — из 2640 — 555, или 21%; в Гори — из 880 — 270, или 31%; в Боржоме — из 700 — 130, или 19%; в Махарадзе — из 490 — 86, или 18%; в Цхакая — из 680 — фактически 42, или 6,2%.

План по количеству мест для сидения не выполнили следующие районы: Адыгейский — 645 — 399; Амбролаурский — 514 — 254, Ахалкалакский — 2563 — 680; Ахметский — 1575 — 1018; Богдановский — 1186 — 308; Гардабанский — 3945 — 1486; Марнеульский — 3267 — 820 и некоторые другие.

Отделы народного образования, торговые, кооперативно-потребительские организации и органы здравоохранения Абхазской и Аджарской АССР, Юго-Осетинской автономной области и ряда городов и районов республики не уделяют должного внимания делу ускорения и совершенствования организации питания учащихся и воспитанников.

По сей день не искоренены низкий уровень приготовления пищи и факты обмана в весе и при расчете нужного сырья для приготовления пищи. Имеют место другие нарушения. При составлении рациона питания не всегда учитываются возрастные особенности учащихся, пищевой состав, количество и калорийность продуктов.

Санитарно-эпидемиологические службы и медперсонал школ ведут недостаточную работу по выполнению «Инструкции по работе медперсонала школы», утвержденной Министерством здравоохранения СССР (приказ № 189 от 24 апреля 1983 г.). Не ведется систематический контроль за выполнением санитарных норм, изготовлением продуктов питания, хранением продуктов в пищеблоках и выдачей их на комбинатах питания, в базовых и школьных столовых и буфетах.

Грубые нарушения санитарных правил, некачественность продуктов питания, их изготовления вызвали в последнее время групповые отравления воспитанников и учащихся в дошкольных учреждениях, школах-интернатах, детских домах и общеобразовательных школах ряда районов (Кварели, Каспи и др.). Нарушение санитарных правил имело место в Аджарской АССР, в Адыгенском, Цхакаевском, Ахметском, Ткварчельском, Гудаутском, Лагодехском, Ахалкалакском, Сачхерском районах и в школах городов Тбилиси и Гагра.

Искажения в организациях общественного питания учащихся вызваны и тем, что блоки питания не снабжены нужным технологическим устройством, например: в школах Очамчирского района на сегодняшний день не хватает 10 холодильных шкафов, 20 электрокипятильников, 20 электросушилок; в школах г. Кутаиси — 10 электросушилок, 5 холодильников-витрин, 4 холодильников-прилавков и 6 холодильных шкафов; в школах Телавского района—14 электропечей, 3 холодильников-прилавков, 2 холодильных шкафов. Более или менее аналогичное положение и в других районах. На комбинатах питания республики все еще не упорядочено бесперебойное снабжение школьных столовых картофелем, овощами, зеленью, фруктами, рыбным филе, дозированными сосисками, фасованными молочными продуктами и другими высококачественными продуктами. Часто на пищевые объекты закупаются запрещенные ассортиментом продукты: рыбные консервы, лимонад, печеное, жевательные резинки, шоколад и разнообразные конфеты (Казбегский, Тианетский, Чохатаурский и др. районы).

Ввиду невнимательности отделов народного образования и торговых организаций ряда районов республики, из-за отсутствия машин (особенно в селах) по сей день не упорядочена своевременная транспортировка продуктов из комбинатов питания и базовых столовых, вследствие чего повара и буфетчики школ перевозят продукты с опозданием, случайным транспортом, с нарушением санитарных норм.

Правильную организацию питания и культуру обслуживания тормозит и то, что в течение ряда лет на объектах питания работают люди низкой квалификации. По сей день не сформирована единая система по повышению их квалификации и освидетельствованию здоровья.

Ввиду несогласованной работы местных руководящих работников народного образования, потребительских кооперативных и торговых организаций, посланные ими в вышестоящие инстанции (минпрос, министерство торговли и правление «Цекавшири») статистические отчеты совершенно несхожи и не отражают существующее на местах реальное положение с общественным питанием учащихся. Дирекция школ не обращает должного внимания на привлечение родительского актива, пионерской и комсомольской организаций и ученических комитетов к делу улучшения организации общественного питания.

Медленными темпами совершенствуются самообслуживание, культура питания и режим.

С целью искоренения серьезных недостатков в деле общественного питания учащихся необходимо проведение ряда согласованных мероприятий со стороны Минпроса, Минторга, Минздрава и Правления «Цекавშირი».

Коллегии Министерства просвещения ГССР, Министерства торговли ГССР, Министерства здравоохранения ГССР и Правление «Цекавშირი» о с т а н о в л я ю т:

1. Руководствоваться в своей работе Постановлением Совета Министров ГССР от 20 июня 1986 года № 418 «О дальнейшем улучшении организации общественного питания учащихся и студентов общеобразовательных школ, высших и специальных учебных заведений в период XII пятилетки».

2. Министерством просвещения, здравоохранения и торговли Абхазской и Аджарской АССР, коопсоюзам, отделам просвещения и торговли Юго-Осетинской автономной области, отделам просвещения и здравоохранения городов и районов республики, отделам госторговли и потребительской кооперации, Управлениям просвещения и торговли г. Тбилиси:

2.1. Разработать мероприятия по своевременному и качественному выполнению Постановления Совета Министров ГССР от 20 июня 1986 года № 418 «О дальнейшем улучшении организации общественного питания учащихся и студентов общеобразовательных школ, высших и специальных учебных заведений в период XII пятилетки». До 1 ноября текущего года изучить на местах состояние материально-технической базы объектов питания учащихся в общеобразовательных школах, школах-интернатах и детских садах. Изучить санитарно-гигиенические условия, составить конкретные планы по сети общественного питания, санитарно-технические положения по пристройке-реконструкции и увеличению мест для сидения и представить районным и городским исполкомам для утверждения, учитывая при этом, что количество посадочных мест в 1990 году достигнет нормативов.

3. Коопсоюзам просвещения и торговли Абхазской и Аджарской АССР, отделам просвещения и торговли Юго-Осетинской автономной области, отделам просвещения, госторговли и потребительской кооперации районов и городов республики, Управлениям просвещения и торговли г. Тбилиси:

3.1. Во время ремонтных работ, реконструкции действующих зданий и пристройке новых столовых учесть устройство

механизированной комплектации линии подачи обеда, званной посуды и транспортировки отходов, что облегчит труд работников общественного питания и ускорит процесс обслуживания.

3.2. Осуществить мероприятия по обеспечению всех объектов общественного питания холодной и горячей водой. В случае необходимости, обеспечить объекты питания объемными баками для хранения запаса воды со строгим соблюдением санитарных норм.

3.3. Расширить сеть комбинатов питания и базовых столовых с учетом местных потребностей.

3.4. На комбинатах питания и в базовых столовых улучшить технологическую обработку продуктов питания, приготовление качественных обедов и организацию работы школьных столовых.

3.5. Обеспечить снабжение школьных столовых овощами, дозированными сосисками, молочными и мелко фасованными продуктами.

3.6. Запретить в школьных столовых продажу продуктов, не предусмотренных ассортиментом школьного питания.

3.7. Укомплектовать школьные столовые и базовые предприятия квалифицированными кадрами, проводить систематическую работу по повышению их квалификации.

3.8. Обеспечить школьные столовые необходимыми устройствами с учетом норм технической оснащенности. Учесть при этом, что к 1990 году оснащенность школьных столовых должна соответствовать нормативам.

3.9. Принять решающие меры по обеспечению перевозки продуктов питания с комбинатов и базовых столовых в школы специальным транспортом. Категорически запретить его использование в других целях.

3.10. До 1 августа 1987 года обеспечить ремонтные технологических установок в школьных столовых.

4. Директорам общеобразовательных школ, школ-интернатов и детских домов расширить последовательные мероприятия по совершенствованию организации общественного питания учащихся, укреплению материально-технической базы, увеличению посадочных мест, выполнению плановых заданий и практическому осуществлению прогрессивных форм обслуживания.

4.1. Установить повседневный контроль за улучшением качества питания детей начальных классов и продленных групп.

Своевременно искоренить существующие в этой области серьезные недостатки.

4.2. С целью улучшения организации общественного питания учащихся, в соответствии с Уставом школы и режимом дня, твердо соблюдать продолжительность перемены между уроками. Особое внимание уделять оформлению столовых и буфетов, эстетике питания и рациональному использованию хлебобулочных изделий учащимися. Активно вовлечь в эту работу школьные родительские комитеты, педагогов, врачей и ученические организации.

4.3. Вместе с руководителями торговых организаций провести необходимые мероприятия для внедрения прогрессивной формы абонементной системы.

4.4. Широко привлекать колхозы к строительству столовых сельских школ и организации питания учащихся общеобразовательных школ, которые находятся на территории колхозов и отдалены от предприятий общественного питания потребительских коопераций.

4.5. Усилить контроль за полным и своевременным использованием выделенных средств для платного и бесплатного питания.

5. Министерством здравоохранения Абхазской и Аджарской АССР, отделам здравоохранения городов и районов республики:

5.1. Согласно Постановления Совета Министров ГССР от 20 июня 1986 года № 418 усилить государственное санитарное наблюдение за общеобразовательными школами района (города), школами-интернатами и детскими домами с целью улучшения общественного питания учащихся. Систематически проверять соблюдение санитарных норм изготовления продуктов питания, хранение и выдачу продуктов на комбинатах питания, в базовых и школьных столовых, буфетах. Принимать все необходимые меры по искоренению всех недостатков и нарушений согласно закону. В случае необходимости ставить вопрос на рассмотрение перед районными (городскими) исполкомами.

5.2. Провести мероприятия по выполнению «Инструкции работы медперсонала в школе», утвержденной Министерством здравоохранения СССР (приказ № 189 от 24 апреля 1983 года). При активном содействии детских поликлиник установить контроль за здоровьем учащихся и воспитанников, выявить контингент нуждающихся в диетическом питании и установить контроль за его рациональным питанием.

5.3. Периодически проверять блоки питания, состояние здоровья персонала базовых, школьных столовых и буфетов. Установить строгий контроль за вопросом детского питания, изучить фактическое положение с питанием в соответствии с физиологическими нормами. В случае выявления нарушений передавать материалы на рассмотрение в прокуратуру.

6. Местным органам районных (городских) отделов просвещения, торговых, потребительских коопераций и здравоохранения о результатах практического осуществления Постановления Совета Министров ГССР от 20 июня 1986 года № 418 представлять объяснительные записки министерствам торговли, просвещения и здравоохранения и управлению «Цекавშირი» в январе каждого года.

7. Министерством просвещения, торговли и здравоохранения ГССР и управлению «Цекавშირი» ежегодно изучать выполнение постановления Совета Министров ГССР от 20 июня 1986 года № 418 в районах и городах республики (по выбору) и результаты проверки рассматривать в марте каждого года на заседаниях объединенных коллегий.

8. Контроль за выполнением вышеуказанного Постановления поручить управлению общественного питания Министерства торговли ГССР (тов. Т. Горгадзе), управлению общественного питания «Цекавშირი» (тов. Эбралидзе), управлению организационно-инспекторской работы Министерства просвещения ГССР (тов. Т. Татишвили), управлению лечебно-профилактической помощи матери и ребенку Министерства здравоохранения ГССР (тов. Э. Джанелидзе).

Министр
просвещения Грузинской ССР Н. Васадзе

Министр
торговли Грузинской ССР А. Мовсесян

Министр
здравоохранения Грузинской ССР И. Менагарашвили

Председатель
Управления «Цекавშირი» К. Шавишвили

РЕШЕНИЯ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О выполнении постановления ЦК КПСС «О подготовке к 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции»

18 марта 1987 года, № 5-и

Приближается 70-летие Великого Октября — большой праздник советского народа, всего прогрессивного человечества.

Предстоящий юбилей, как подчеркнул январский (1987 г.) Пленум ЦК КПСС, советские люди встречают в обстановке глубокой перестройки всех сфер жизни общества. Вместе со всем народом активно включилось в преобразовательную работу и учительство республики. Решаются задачи по поднятию ответственности каждого за результаты труда, искоренению шаблона и формализма в работе, ведется поиск принципиально новых подходов к содержанию учебно-воспитательного процесса.

Важным, руководящим документом для школ, органов народного образования стало постановление ЦК КПСС «О подготовке к 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции».

В постановлении, призвавшем советских людей широко отметить 70-летие Великого Октября, подчеркнута необходимость «...использовать подготовку к юбилею как важный фактор дальнейшего подъема трудовой, политической и духовной активности коммунистов и беспартийных, всех трудящихся СССР».

Во исполнение постановления ЦК КПСС «О подготовке к 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции» коллегия решает:

1. Принять указанное постановление ЦК КПСС к руководству и исполнению.

2. Утвердить план мероприятий Минпроса, посвященных 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции (прилагается).

3. Министерством просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

— развернуть широкое обсуждение постановления и Обращения ЦК КПСС к советскому народу в связи с 70-летием Великого Октября;

— направить всю работу органов и учреждений народного образования республики по подготовке к знаменательному юбилею на достижение ощутимых успехов в осуществлении требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы, в практической реализации решений XXVII съезда КПСС, XXVII съезда Компартии Грузии, установок январского (1987 г.) Пленума ЦК КПСС;

— активно использовать подготовку к юбилею для усиления работы по воспитанию учащихся на революционных, боевых и трудовых традициях Коммунистической партии, в духе нерушимой дружбы народов СССР, готовности к защите Социалистического Отечества.

4. Редакция газеты «Сахалхо ганатлеба» и журнала «Скола да цховреба» (т.т. Р. Двалишвили, Р. Дзерия) освещать ход подготовки к 70-летию Великого Октября в системе народного образования республики.

5. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на Управление воспитательной работы (тов. Э. Заркуа).

**Председатель коллегии,
Министр Н. Ш. Васадзе**

П Л А Н

МЕРОПРИЯТИЙ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР, ПОСВЯЩЕННЫХ 70-ЛЕТИЮ ВЕЛИКОЙ ОКТЯБРЬСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ

1. Организация социалистического соревнования в учреждениях народного образования

март
Управление организационно - инспекторской работы

2. Проведение научно-практической конференции учителей истории на тему «Воспитать сознательных строителей нового общества»

март
ТГИУУ, Управление народного образования г. Тбилиси, Центральный Совет педагогического общества

3. Проведение мероприятий в рамках II Всесоюзного фестиваля народного творчества

- Олимпиада художественной самодеятельности учащихся
март
- республиканский конкурс-фестиваль политической и во-
енно-патриотической песни
март — май
- недели музыки, книги
март
- неделя «Художник и дети»
апрель
- Республиканский конкурс «Юные техники и натурали-
сты — Родине»
май
- неделя детского и юношеского кино
май
- выставка детского рисунка
октябрь
- Республиканский фестиваль юных кинолюбителей
ноябрь
- Управление воспитательной работы
- 4. Республиканский слет победителей смотра клубов ин-
тернациональной дружбы
март
- Управление воспитательной работы
- 5. 41-я Республиканская учебно-творческая конференция
учащихся
март
- Управление воспитательной работы
- 6. Республиканский конкурс юных механизаторов
апрель
- Отдел трудового обучения и профподготовки
- 7. Первенство по легкой атлетике учащихся девятых клас-
сов общеобразовательных школ, предусмотренное 35-ой Спар-
такиадой школьников
апрель
- Управление физвоспитания и спорта
- 8. Финальное первенство школьников республики по про-
грамме «Старты надежд»
май
- Управление физвоспитания и спорта
- 9. Участие работников народного образования республики
в Закавказской научно-практической конференции по вопросам

интернационального воспитания учащейся молодежи
(В соответствии с Планом совместных мероприятий Министерств просвещения Грузии, Азербайджана и Армении по развитию интернациональных связей между работниками народного образования и учащейся молодежью братских Закавказских республик)

май
Управление школ, воспитательной работы и дошкольных учреждений

10. Республиканский семинар-совещание по проблемам улучшения общественного дошкольного воспитания и подготовки детей к школе

май — июнь
Управление дошкольного воспитания

11. Республиканские соревнования школьников по техническим видам спорта

июнь — июль
Управление воспитательной работы

12. Выставка-конкурс работ юных художников дошкольных учреждений

июнь
Управление дошкольного воспитания и воспитательной работы

13. «Октябрьский поход» — Республиканская туристско-краеведческая эстафета пионеров и школьников

июнь — октябрь
Управление воспитательной работы

14. Слет юных туристов республик Закавказья у Красного Моста

(В соответствии с планом совместных мероприятий Министерств просвещения Грузии, Азербайджана и Армении)

сентябрь
Управление воспитательной работы

15. Зональные совещания-семинары по проблемам трудового обучения, воспитания, профессиональной ориентации школьников и организации их общественно полезного, производительного труда в свете требований Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы

сентябрь — октябрь
Отдел трудового обучения и профподготовки

16. Республиканская научно-практическая конференция по теме «Интенсификация учебного процесса в свете требований XXVII съезда КПСС и Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы»

сентябрь — октябрь

Управление организационно - инспекторской работы, Управление школ, НИИ педагогики, ЦИУУ

17. Подведение итогов смотра-конкурса военно-патриотической работы среди учащихся общеобразовательных школ республики

октябрь

Управление начальной военной подготовки

18. Торжественные собрания в учреждениях просвещения республики, посвященные 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции

ноябрь

Руководство Минпроса, руководства органов народного образования

ПРИКАЗЫ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР

О МЕРАХ ПО ИСКОРЕНЕНИЮ ВРЕДНЫХ НАКЛОННОСТЕЙ К НАРКОМАНИИ, АЛКОГОЛИЗМУ, КУРЕНИЮ В ШКОЛАХ РЕСПУБЛИКИ

18 марта 1987 года, № 98

Министерство просвещения Грузинской ССР, органы народного образования, педагогические коллективы общеобразовательных школ ведут планомерную, беспощадную борьбу за укрепление государственной, трудовой и исполнительской дисциплин, за рост персональной и коллективной ответственности учителей и руководителей школ, их неуклонное профессиональное усовершенствование и соблюдение школьного режима. Намечены и осуществляются конкретные мероприятия по проведению в жизнь принципов коммунистической морали и нравственности с целью искоренения вредных привычек к пьянству, употреблению наркотиков и курению.

Вместе с тем, возмутительным является то обстоятельство, что руководители ряда школ, педагоги не относятся с должной

заинтересованностью и желанием к делу выявления подростков, склонных к применению алкоголя, наркотических средств, табака, не подготавливают должным образом или не проводят предупредительную, профилактическую работу. Результат подобного отношения — факты, выявленные работниками органов внутренних дел, употребления наркотических средств учениками школ республики — г. Зугдиди, Зугдидского и Цаленджикского районов. Зафиксированы такие случаи, когда подростки совершали уголовное преступление в нетрезвом виде (Орджоникидзевский, Заводской районы г. Тбилиси, Телавский, Хашурский районы). Заметно выросло число курящих. Нетерпимым является то обстоятельство, что за последнее время появилась тенденция увлечения курением учениц.

Несмотря на неоднократные напоминания, отделы народного образования некоторых городов и районов республики до сегодняшнего дня не отнеслись со всей серьезностью к беспромишной борьбе против лиц, имеющих склонности к применению наркотических средств, пьянству, увлечению курением. Совместно с наркологической службой не проводится широкое медицинское обследование подозреваемых лиц, не проводятся на соответственном уровне профилактическая и разъяснительная работа с учениками, их родителями о вредности алкоголизма, наркомании, особенно в раннем возрасте.

П р и к а з ы в а ю:

1. Министрам Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, районов и городов республики, начальнику Тбилисского управления народного образования:

1.1. Исходя из общегосударственного значения укрепления и охраны здоровья учащихся, осуществлять необходимые профилактико-предупредительные мероприятия, используя все меры общественного воздействия (комсомольских организаций школ, органов самоуправления, родительских обществ) для полного искоренения вредных и пагубных привычек — алкоголизма, наркомании и курения среди учащихся. Довести по руководства общеобразовательных школ, педагогических и ученических коллективов, родителей категорические требования на этот счет.

1.2. Совместно с местными органами внутренних дел и здравоохранения проводить серьезное медицинское обследование учеников, подозреваемых в применении наркотических

средств, с целью выявления подростков, склонных к применению их, а также алкоголя; систематически проводить рейды в микрорайонах школ, местах общественных сборов, в квартирах подозреваемых.

1.3. При выявлении фактов алкоголизма, наркомании, совершения преступления подростками иметь строгое и специальное суждение и принимать необходимые административные меры в отношении к виновным несовершеннолетним. Также в 24 часа с момента выявления факта связаться с Министерством просвещения (тел. 95-68-43) и сообщить о положении дел, а письменную информацию прислать в срок до 10 дней.

2. Контроль за исполнением данного приказа возложить на управление воспитательной работы (тов. Э. Заркуа).

Министр Н. Ш. Васадзе

ОБ ОБУЧЕНИИ ПРАВИЛАМ УЛИЧНОГО ДВИЖЕНИЯ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ РЕСПУБЛИКИ

6 апреля 1987 года, № 125

За последнее время в республике резко возросли случаи детского дорожно-транспортного травматизма.

В 1986 году, в результате автодорожных происшествий, скончалось 42 и получили увечья 185 детей-пешеходов и велосипедистов.

Создавшееся положение свидетельствует о том, что все еще не уделяется надлежащее внимание обучению правилам дорожного движения. Меры, нацеленные на искоренение и предотвращение случаев дорожно-транспортного травматизма среди подростков, малоэффективны и часто носят формальный характер.

В школах не на должном уровне, а иногда и вообще не проводятся предусмотренные 10-часовой программой занятия по обучению правилам уличного и дорожного движения, не составлен график проведения их по классам, меньше внимания уделяется оказанию надлежащей методической помощи учителям, работа не ведется совместно с работниками ГАИ, государственными или общественными инспекторами.

Министерство просвещения Грузинской ССР с целью усиления контроля и повышения ответственности учителей считает необходимым, начиная с текущего учебного года, ввести в

8-ых классах зачеты по правилам уличного и дорожного движения.

Приказы в а ю:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, начальнику Управления народного образования г. Тбилиси:

1.1. До конца учебного года проверить в общеобразовательных школах состояние обучения правилам уличного и дорожного движения и осуществить конкретные мероприятия для исправления создавшегося положения.

1.2. Систематически проводить семинары и консультации для учителей по теоретическим и методическим вопросам знания правил уличного и дорожного движения с участием работников госавтоинспекции и общественных автоинспекторов.

2. Директорам общеобразовательных школ:

2.1. Составить и на видном месте вывесить график проведения занятий, предусмотренных 10-часовой программой по классам, установить строгий контроль за его выполнением.

2.2. Периодически проводить встречи учащихся с работниками ГАИ. Внедрять в практику проведение викторин, утренников, вечеров, соревнований между классами по знаниям автодорожного движения.

2.3. Совместно с шефствующими организациями до начала учебного года принять меры для создания уголков, кабинетов, автогородков и автоплощадок для изучения в школах правил дорожного движения

2.4. Организовано провести в 8-ых классах зачеты по знанию правил дорожного движения, предварительно составив их график. Установить строгий контроль за проведением зачетов на высоком уровне.

3. Контроль за выполнением настоящего приказа поручить Управлению воспитательной работы (тов. Э. А. Заркуа).

Министр П. Ш. Васадзе

О ПРОВЕДЕНИИ ЗАЧЕТОВ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ В ВЫПУСКНЫХ VIII И X (XI) КЛАССАХ В 1986 — 1987 УЧЕБНОМ ГОДУ

7 апреля 1987 года, № 126

Изучение практики проведения зачетов по физической культуре в VIII и X классах в 1985 — 1986 учебном году показало, что в ряде школ зачеты проведены на неблагоустроенных спортивных базах, без соответствующей подготовки учащихся. Руководители некоторых школ не сумели полностью довести до педагогических коллективов, родителей, физкультурных и общественных организаций цели и задачи проведения зачетов, что, в свою очередь, вызвало неподготовленность подавляющего большинства учащихся и невыполнение ими учебных нормативов по отдельным видам зачетов.

При проведении зачетов имело место несоответствие показанных учащимися результатов данным за учебный год.

С целью организованного проведения зачетов **п р и к а з ы** в а ю:

1. Министерством просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси, руководителям общеобразовательных школ:

— основательно перестроить отношение к предмету физической культуры, усилить внимание и принять все меры к тому, чтобы в 1986 — 1987 учебном году в выпускных (VIII — X (XI) классах зачеты были бы проведены на высоком организованном уровне. С этой точки зрения учесть ошибки, допущенные в прошлом учебном году.

О месте проведения, целях и задачах зачетов своевременно информировать учащихся, педагогический коллектив, родителей, представителей физкультурной организации, военного комиссариата и общественных организаций.

Проведение зачетов должно способствовать дальнейшему развитию массовости физической культуры и спорта среди учащихся и проводится как общественный смотр их готовности к труду и защите Родины.

Контроль за выполнением настоящего приказа возложить на Управление физического воспитания и спорта (тов. М. А. Мнатобишвили).

Министр Н. Ш. Васадзе

ЦИРКУЛЯРНЫЕ ПИСЬМА МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР

О ФОРМИРОВАНИИ АТЕИСТИЧЕСКИХ ВЗГЛЯДОВ УЧАЩЕЙСЯ МОЛОДЕЖИ

26 марта 1987 года, № Ф-1-359/4-Ф

Органами народного образования, педколлективами школ и внешкольных учреждений проводится определенная работа по формированию атеистических взглядов учащейся молодежи.

Несмотря на это, отдельная ее часть увлечена религиозными обрядами и ритуалами. Это отчасти объясняется тем, что педколлективы школ и других учебных заведений не всегда могут убедительно доказать реакционную сущность религии и организацию учебных и внеклассных мероприятий противопоставить стихийно ворвавшимся в нашу жизнь негативным явлениям.

Более того, определенный круг педагогов сам находится под влиянием религии и не может воспитывать в учащихся критическое отношение к нездоровым общественным явлениям.

Особенно активной становится в дни религиозных праздников деятельность служителей церковного культа, которые стараются различными методами и способами привлечь молодежь к участию в церковных ритуалах и обрядах или присутствию на них.

В связи с вышесказанным поручается:

— принять соответствующие меры по искоренению участия молодежи в религиозных праздниках.

— особое внимание обратить на детей из верующих семей, провести индивидуальную воспитательную работу с их родственниками и близкими.

— выявить молодежь, посещающую религиозные праздники, и вовлечь ее в активную общественную работу;

— для целенаправленной разъяснительной работы по атеистическому воспитанию разработать комплекс профилактических мероприятий, обеспечивающих единство учебного и воспитательного процессов, максимально использовать возможности учебных дисциплин;

— руководителям органов народного образования и общеобразовательных школ лично рассмотреть и дать принципиальную оценку случаям либерального отношения к отклонениям от правил советской жизни.

Заместитель министра Г. Талаквадзе

2 апреля 1987 года, № ч-206-126-10

Согласно циркулярного письма Министерства просвещения СССР от 6 марта 1987 года № 13/М сообщаем, что в тех сельских малокомплектных средних школах, в которых обучение работе на тракторах и других сельскохозяйственных машинах введено в соответствии с постановлением правительства, при отсутствии из-за больших расстояний возможности установить должность мастера на две-три школы, указанную должность считаем возможным устанавливать в каждой школе из следующего расчета:

— при наличии в группе до 15 учащихся — 0,5 единицы должности, а от 16 до 35 учащихся — 1 должность.

Введение должности мастера производственного обучения в предлагаемом порядке должно осуществляться в пределах средств, выделяемых на содержание учреждений просвещения.

Настоящее разъяснение согласовано с Министерством финансов СССР.

Заместитель Министра Г. Горгошидзе

О СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ УЧАЩИХСЯ, ИХ АКТИВНОМ ВОВЛЕЧЕНИИ В ДЕЛО БОРЬБЫ С БРАКОНЬЕРСТВОМ

17 апреля 1987 года, № ША-1867-4/73-5

В постановлении Государственного комитета СССР по защите природы № 07. 27.02.1987 г. «Об усилении борьбы с браконьерством и неотложных мероприятиях по рациональному использованию ресурсов фауны» о результатах работы, проведенной в республике в 1986 г. по воплощению постановления ЦК КП Грузии от 10 сентября 1984 г.» сказано, что республиканские природоохранительные службы, административные органы при поддержке местных руководящих, партийных и советских органов в 1986 г. осуществили значительные мероприятия с целью усиления борьбы с браконьерством, в результате чего было выявлено 10993 случая нарушения правил охоты, рыболовства и охраны запасов рыбы.

В это дело государственной важности свой вклад вносит и учащаяся молодежь. Следует отметить плодотворную работу в этом направлении школьных и внешкольных организаций, существующих при них школьных лесных, голубых и зеленых патрулей, отдельных юных защитников природы Абхазской АССР, Северо-Осетинской автономной области, Кутаиси, Самтредиа, Цхакая, Цулукидзе, Зугдиди, Ахалцихе, Зестафони, Кобулет, Гори, Маяковски, Адигени, Хашури и других районов и городов.

Во исполнение вышеуказанного постановления Государственного комитета защиты природы, который вместе с целым рядом мероприятий предусматривает активное вовлечение учащейся молодежи республики и последующее улучшение работы, Вам поручается:

1. На коллегиях и заседаниях Совета образования рассмотрит вопросы последующего совершенствования экологического образования учащейся молодежи, совместно с местными советскими и комсомольскими организациями провести практические мероприятия для широкого вовлечения их в дело защиты природы.

2. Поручить руководителям школ и внешкольных учреждений:

а) обеспечить пропаганду решений партии и правительства, связанных с защитой природы, целей и задач Республиканского комитета защиты природы среди учащейся молодежи;

б) в учебно-воспитательных планах учесть соответствующие вопросы экологического воспитания и охраны природных богатств;

в) активно включить учащихся в республиканские конкурсы, смотры, выставки, обеспечить проведение на местах массовых мероприятий, заинтересованное участие учащейся молодежи в месячниках охраны природы, в мероприятиях государственной инспекции и охраны промысловых рыб;

г) сделать работу школьных лесничеств, голубых и зеленых патрулей более содержательной. В пределах возможного расширить их сеть и иметь деловые контакты с местными природоохранными организациями;

д) с помощью педагогов и специалистов охраны природы проводить лекции и беседы с учащимися и населением по интересным вопросам охраны природы, чтобы ученики полюбили

природу и включить их в мероприятия по борьбе с браконьерством;

е) силами учащихся бороться за предотвращение бессистемного выпаса скота, пожаров и подобных случаев, что вызывает уничтожение гнездовой птиц и зверей, их спугивание с насиженных мест и миграцию, распространение инфекционных заболеваний.

3. Республиканская станция юных натуралистов и Дворец пионеров и школьников им. Б. Дзюладзе должны обеспечить республиканские общеобразовательные школы и внешкольные учреждения необходимой методической литературой по экологическому воспитанию учащихся и по отражению работы по охране природы.

Заместитель министра Г. Талаквядзе

О СТАЖИРОВКЕ МОЛОДЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ, ОКОНЧИВШИХ ВЫСШИЕ УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ

21 апреля 1987 года, № ША-2327-10-13/558

В деле совершенствования бухгалтерского учета и отчетности решающее значение имеет учет работников, правильное распределение и использование кадров. С этой целью в республике осуществлены значительные мероприятия, выросла сеть их подготовки и контингент, улучшилось качество подготовки специалистов. Но в деле планирования потребности в них, в их распределении и использовании все еще имеются недостатки. Министерствами и ведомствами не изучено и не ограничено необходимое им количество работников по специализации. Не обращается внимание на подготовку и переподготовку работников этой отрасли.

Высшие учебные заведения не имеют данных о том, какое количество молодых специалистов можно обеспечить работой.

Не обращается соответствующее внимание на распределение и использование молодых специалистов, выпускаемых Горьким экономическим институтом. Из 178 специалистов бухгалтерского учета, выпущенных этим институтом в 1986 году, распределен—151 (85%), фактически работают — 115 (65%), из них не по специальности — 69 (60%), вне распределения осталось 27 человек (15%). Не явились по месту распределе-

ния или не были приняты 36 человек. Не стажируются 30 молодых специалистов.

По просьбе Министерства финансов ГССР нужно оказать помощь в проведении стажирования молодых специалистов отрасли учета и в их использовании по назначению.

Местные финансовые органы должны систематически помогать предприятиям, организациям и объединениям в стажировании и использовании молодых специалистов отрасли учета.

Приложение: Положение о стажировании.

Зам. министра Н. Чиквиладзе

Приложение № 1

к приказу по Министерству финансов СССР
от 28 октября 1973 г. № 237

Государственный комитет Советов Министров СССР по вопросам труда и заработной платы	Всесоюзный Центральный Совет Профсоюзных Союзов	Министерство высшего и среднего специального образования СССР
21 июня 1973 года	№ 553	25 июня 1973 г.
№ 104-AB		
18 июня 1973 года		

ПОЛОЖЕНИЕ

О СТАЖИРОВКЕ МОЛОДЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ, ОКОНЧИВШИХ ВЫСШИЕ УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ

I. Общие положения

1. Молодые специалисты, окончившие высшие учебные заведения, проходят по месту распределения на предприятиях, в организациях и учреждениях стажировку сроком до одного года, в течение которого выполняют должностные обязанности и получают заработную плату согласно штатному расписанию.

2. Основной задачей стажировки молодых специалистов является приобретение необходимых практических и организаторских навыков для выполнения обязанностей по занимаемой должности (инженера, экономиста, агронома, учителя и т. д.), изучение специфики своей работы и углубление специализации знаний экономики производства, научной организации труда и управления, ознакомление с новейшими научными, научно-техническими и производственными достижениями. Вместе с тем, за время стажировки выявляются деловые и политические качества выпускника вуза в целях наиболее правильного и рационального использования его на данном предприятии, в организации, учреждении.

3. Молодые специалисты, получившие право самостоятельного трудоустройства, при поступлении на работу по специальности, полученной в вузе, проходят стажировку на общих основаниях.

4. Выпускники высших учебных заведений, не прошедшие стажировку по каким-либо причинам (служба в Вооруженных Силах СССР, болезнь и др.), при поступлении на работу по специальности обязаны пройти ее в течение первого года работы.

5. Время стажировки включается в трехлетний срок работы молодого специалиста по месту распределения. Периоды длительного отсутствия на работе (в связи с болезнью, отпуском по беременности и родам, призывом на военные сборы и т. п.) в срок стажировки не засчитываются.

6. В целях изучения новой техники, технологии и передового опыта молодой специалист может быть в установленном порядке временно направлен на стажировку на другое предприятие, в организацию, учреждение.

7. От прохождения стажировки, предусмотренной настоящим положением, освобождаются:

выпускники медицинских институтов и медицинских факультетов университетов, проходящие одногодичную специализацию (интернатуру) в лечебно-профилактических учреждениях;

молодые специалисты, зачисленные на должности стажеров-исследователей в научно-исследовательских учреждениях и высших учебных заведениях;

молодые специалисты, зачисленные на должности стажеров-преподавателей в высших учебных заведениях.

С учетом характера практической работы по избранной специальности от прохождения стажировки могут быть также освобождены лица, получившие высшее образование по вечерней или заочной форме обучения, имеющие к моменту окончания вуза стаж этой работы не менее одного года.

II. Организация и руководство стажировкой

8. Постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 18 июля 1972 года № 535 общее руководство стажировкой молодых специалистов возложено на отраслевые министерства и ведомства, в ведении которых находятся предприятия, организации, учреждения.

9. Отраслевые министерства и ведомства на основании настоящего Положения и с учетом особенностей отрасли:

разрабатывают и по согласованию с Министерством высше-

го и среднего специального образования СССР утверждают типовые программы стажировки молодых специалистов, которые должны предусматривать изучение специфических особенностей предприятий, организаций и учреждений данной отрасли, в том числе вопросов научной организации труда и производства, экономики, управления с использованием технических средств, основ трудового законодательства, техники безопасности и др.; определяют продолжительность стажировки (в пределах до одного года) по группам специальностей;

осуществляют систематический контроль за организацией и содержанием стажировки молодых специалистов и обобщают накопленный в системе Министерства опыт в этой области.

10. Ответственность за проведение стажировки выпускников высших учебных заведений по месту распределения возлагается: на предприятиях, в организациях и учреждениях — на руководителя или его заместителя; в общеобразовательных школах, средних специальных и профессионально-технических учебных заведениях — на директора или его заместителя по учебной работе.

11. Предприятия, организации и учреждения:

организуют и проводят стажировку выпускников высших учебных заведений в соответствии с настоящим Положением, типовой программой, индивидуальными планами стажировки и в тесном контакте с советами молодых специалистов;

назначают высококвалифицированных работников, зарекомендовавших себя хорошими воспитателями, в качестве непосредственных руководителей стажировкой;

создают молодым специалистам необходимые условия для выполнения программы стажировки;

ежегодно подводят итоги стажировки и разрабатывают мероприятия по ее дальнейшему совершенствованию;

отчитываются об организации и результатах стажировки с оценкой качества подготовки специалистов по отдельным вузам перед министерством (ведомством) по подчиненности.

III. Содержание стажировки

12. Содержание стажировки молодых специалистов определяется типовыми программами, разработанными применительно к специфике различных отраслей народного хозяйства, науки и культуры.

13. Прохождение стажировки осуществляется по индивидуальным планам, разработанным на основании типовой программы применительно к конкретным условиям работы молодого специалиста.

Основное место в индивидуальном плане должно быть отведено глубокому изучению конкретных обязанностей по занимаемой должности с целью приобретения необходимых практических и организаторских навыков. Кроме того, в плане предусматривается ознакомление молодого специалиста с деятельностью предприятия, организации, учреждения в целом с правовыми вопросами, а также участие его в общественной жизни коллектива и в политико-воспитательной работе. План стажировки должен быть увязан с планом работы данного цеха (отдела, лаборатории, участка и т. д.), содержать личное задание, которое поручается молодому специалисту с учетом профиля его работы, и предусматривать решение одной из важных производственных задач.

14. Руководитель стажировкой:

разрабатывает совместно с молодым специалистом на основании типовой программы индивидуальный план стажировки и представляет его на утверждение руководителю или заместителю руководителя предприятия, организации, учреждения;

контролирует выполнение молодым специалистом индивидуального плана стажировки;

составляет совместно с общественными организациями и советом молодых специалистов развернутую характеристику молодого специалиста. Характеристика должна отражать степень производственной подготовки молодого специалиста, полученные в ходе стажировки практические и организаторские навыки и знания, активность в выполнении производственных заданий и участие в общественной жизни коллектива;

представляет директору (начальнику) предприятия, организации, учреждения предложения о дальнейшем совершенствовании стажировки молодых специалистов.

IV. Права и обязанности

15. В период стажировки молодой специалист пользуется всеми правами и льготами, установленными для

работников данного предприятия (организации, учреждения), занимающих аналогичные должности;

несет обязанности, возложенные на него трудовым договором и правилами внутреннего трудового распорядка;

выполняет функциональные обязанности по занимаемой должности, определенные соответствующими инструкциями и положениями, с учетом утвержденного индивидуального плана;

по истечении срока стажировки представляет отчет, в котором должно быть отражено выполнение индивидуального плана, участие в научно-исследовательской и рационализаторской работе, в общественно-политической жизни коллектива.

V. Комиссия по подведению итогов стажировки

16. Для рассмотрения итогов стажировки молодых специалистов на предприятии, в организации, учреждении создается комиссия.

В состав комиссии включаются руководитель предприятия, организации, учреждения, руководители подразделений, в которых работают молодые специалисты, представители партийной, комсомольской, профсоюзной организаций и совета молодых специалистов. В работе комиссии могут принять участие также работники соответствующих кафедр высших учебных заведений.

17. Комиссия рассматривает характеристики на молодых специалистов, представленные руководителями стажировки, отчеты о выполнении индивидуального плана стажировки, заслушивает сообщения руководителей подразделений о работе молодых специалистов в период стажировки.

18. Комиссия на основе рассмотрения материалов стажировки и личного ознакомления с работой молодого специалиста представляет руководителю предприятия, организации, учреждения рекомендации о дальнейшем использовании молодого специалиста (оставление в занимаемой должности или выдвижение на высшую должность, вид и характер работы по полученной специальности и др.).

19. По итогам стажировки руководителем предприятия, организации, учреждения издается приказ о результатах прохождения стажировки молодым специалистом.

20. Действие настоящего Положения распространяется на молодых специалистов, окончивших высшие учебные заведения начиная с 1973 года.

Председатель Государственного комитета Совета Министров СССР по вопросам труда и заработной платы А. Волков

Секретарь Всесоюзного Центрального Совета Профессиональных Союзов В. Прохоров

Министр высшего и среднего специального образования СССР В. Елютин

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, საქართველოს სსრ ვაპროზის სამინისტროს, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს კოლავიზისა და ცვაპვიზის გამგეობის ერთობლივი გადაწყვეტილება

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986 წლის 20 ივნისის № 418 დადგენილების „მეთორმეტე ხუთწლედის პერიოდისათვის რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, უმაღლეს და სპეციალურ სასწავლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა და სტუდენტთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის შემდგომი გაუმჯობესების თაობაზე“ პრაქტიკულად განხორციელების ღონისძიებათა შესახებ

3

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლავიზის გადაწყვეტილება

„დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისათვის შხადების თაობაზე“ სკკ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების შესრულების შესახებ

11

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებები

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა შორის ლოთობის, ნარკომანიის, თამბაქოს წვეის მავნე ჩვევების დაძლევის ღონისძიებათა შესახებ

16

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საგზაო მოძრაობის წესების სწავლების შესახებ

18

1986—1987 სასწავლო წელს გამოსაშვებ VIII და X (XI) კლასებში ფიზიკურ კულტურაში ჩათვლების ჩატარების შესახებ

19

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ცირკულარული წერილება

მოსწავლე ახალგაზრდობაში ათეისტური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბების შესახებ

20

სასოფლო-სამეურნეო მანქანებზე მუშაობის საწარმოო სწავლების ოსტატის შესახებ

22

მოსწავლეთა ეკოლოგიური განათლების სრულყოფისა და ბრაკონიერობის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში მათი აქტიურად ჩაბმის შესახებ

22

უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებულ ახალგაზრდა სპეციალისტთა სტაჟირების შესახებ

24

СОВМЕСТНОЕ РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНПРОСА, МИНТОРГА, МИНЗДРАВА ГССР И ПРАВЛЕНИЯ «ЦЕКАВШИРИ»

В связи с мероприятиями по практическому осуществлению Постановления Совета Министров ГССР от 20.06.1986 г. № 418 «О дальнейшем улучшении организации общественного питания учащихся и студентов общеобразовательных школ, высших и специ-

альных учебных заведений в период XII пятилетки» 31

**РЕШЕНИЯ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ
ГРУЗИНСКОЙ ССР**

О выполнении постановления ЦК КПСС «О подготовке к 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции» 38

План мероприятий Минпроса, посвященных 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции 39

ПРИКАЗЫ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР

О мерах по искоренению вредныхклонностей к наркомания, алкоголизму, курению в школах республики 42

Об обучении правилам уличного движения в общеобразовательных школах республики 44

О проведении зачетов по физической культуре в выпускных VIII и X (XI) классах в 1986 — 1987 учебном году 46

ЦИРКУЛЯРНЫЕ ПИСЬМА МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР

О формировании атеистических взглядов учащейся молодежи 47

О мастере производственного обучения работе на сельскохозяйственных машинах 48

О совершенствовании экологического образования учащихся, их активном вовлечении в дело борьбы с браконьерством 48

О стажировке молодых специалистов, окончивших высшие учебные заведения 50

Положение о стажировке молодых специалистов, окончивших высшее учебное заведение 52